

ONZE VOGELS

46e jaargang no. 6, 1985

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

use/

De/

BONDSBUREAU

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon 01640 - 3 50 07.
Geopend 08.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur.
's Zaterdags gesloten.

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), W. Beckman,
A. Dommerholt, J. Forsten, J.J. Krol, E.J. Lensink,
W.C. Oonk, Joh. M. van Pelt, A.F. Smit, H.J. Veerkamp
en E.M. Wessels.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.
2e Voorzitter: D.J. van der Molen, Gentiaan 5,
7721 HA Dalftsen, telefoon (05293) 12 57.
Commissaris: M.N.Th. Brouwer, Wouwseweg 5a,
4661 VM Halsteren, telefoon (01641) 33 26.

DISTRICTSVOORZITTERS (leden bondsbestuur)

District Groningen: L. Poppema, Zuiderweg 93,
9744 AA Groningen, telefoon (050) 56 51 75.
District Friesland: H. Suichies, Ruusbroeckstraat 28,
8913 HN Leeuwarden, telefoon (058) 15 16 92.
District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 CG Haaksbergen, telefoon (05427) 1 30 06.
District Gelderland: P. Vierhuis, Veldkersmeene 22,
3844 RB Harderwijk, telefoon (03410) 1 60 68.
District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 7 26 08.
District Noord-Holland: G.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 1 13 98.
District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.
District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.
District Oost Noord-Brabant: A.H. Meesterburrie,
Verdilaan 21, 5707 RG Helmond, telefoon (04920) 25609.
District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:
Tj. Boersma, Verzetstraat 13, 8923 CP Leeuwarden,
telefoon (058) 66 60 37.
Tropen, parkieten etc.:
P.J.F. Klören, Meidoornweg 10, 3768 CN Soest,
telefoon (02155) 1 53 01.
Zangkanaries:
W.J. Vermeij, Leppa 36, 9204 JE Drachten,
telefoon (05120) 1 72 42.

ONZE

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Zij die in **Nederland** woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wende zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling. Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het **buitenland** woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 600,-, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0156074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.

Overige landen: Hfl. 45,- bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV. Indien men het maandblad per luchtpost wil ontvangen wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend. Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIAALCLUBS

Het lidmaatschap van de speciaalclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap, wend men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

L.J.E. Reintjens, Keulerstraat 5,
6372 KD Schaesberg, telefoon (045) 31 34 10.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Gras- en Grote parkieten

H.J. van Doorne, Beurtschipper 58,
3201 GA Spijkenisse, telefoon (01880) 2 24 76.
Entree f 5,-.

Insecten- en vruchtenetende vogels

A.P. Wessels, Postbus 1591,
3000 BN Rotterdam, telefoon (010) 19 70 10.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Japanse meeuwen

A.J. Boet, Cypergras 16,
3068 CA Rotterdam, telefoon (010) 20 21 36.
Contributie f 17,50 per jaar, entree f 5,-.

Vorm- en Postuurkanaries

G.J.S. Nijhuis, Wilderinkstr. 31,
7555 DS Hengelo, telefoon 074-91 17 03.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Zebravinken

D.J. Elzinga, Zuiderweg 93,
9744 AA Groningen, telefoon (050) 56 51 75.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 33,50 per kalenderjaar. Overmaking bij vooruitbetaling op giro 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abonnee OV. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand tot en met december.

VOGELS

ISSN 0030-3224

BLAD VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 50.000)

REDACTIE

J.E. van Berkel
Jhr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties – ook die van leden en abonnees – met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere richtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de NBvV. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op 'Onze Vogels', van zuivere particuliere aard zie onder 'Vraag en Aanbod'.

VRAGEN OVER?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

PARZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 322 LK Leiden.

LEURKANARIES aan: J.A. Barsch, Binnenhof 26, 6535 TN Nijmegen.

FORM- EN POSTUURKANARIES aan: H.K. v.d. Wal, Mozartstraat 4, 8916 HC Leeuwarden.

EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN

BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN

AGAPORNIDEN aan: D.A. Duivis, St. Josephstraat 46, 847 SG Teteringen.

ZEBRAVINKEN, JAPANESE MEEUWEN EN HUN

BASTAARDEN aan: G. Horst, Goudvinkhaag 14, 993 BE Houten.

EUROPESE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan: A. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

FRUCHTEN- EN INSECTENETERS aan: E.M. Wessels, Lavenhorst 28a, 3085 ZV Rotterdam.

BRASPARKIETEN aan: S. Harkema, Prov. weg 29a, 677 PA Heiligerlee.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourport, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer 1-280824.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 22 juli 1985.

IN DIT NUMMER

	pag.
Kleurmutaties bij de agaporniden	244
Bobbel 6	249
Japane meeuwen	251
De Valkparkiet (deel V)	252
(H)Erkenning van Mutanten	256
Wetenswaardigheden	259
Kardinaalwever	260
Bergkwartel	260
Zebra vinken in 50 kleurslagen	261
Pestvogels	263
Rotslijsters	264
Totolica	267
Mijn kweek met de meijerspapegaai	268
Blauwgrijze tangara	271
Goudbuikjes	272
De volière van de maand	273
Ervaringen bij de kweek van Gouldamadinen	274
Grote Cubavink	275
Kweken met de vink (slot)	276
Korte berichten	279

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Fauna, Orni mondo, W. Rouppe van der Voort,	
Blankestijn's Pet Farm B.V., G.J. van Gelder b.v.	250
STT, Internationale Hobby-Boekhandel, Fauna	258
Duphar Nederland B.V.	262
Wolro, W. Rouppe van der Voort, Kloeg, Fauna	266
Rotol Holland BV, Rhône-Poulenc b.v.	270
Fauna	280
CéDé	281
404	282
Dibevo, Witte Molen, Fauna	283
Tovo, Van Keulen	284
Holland diervoeders BV	285
H. Dijks, Gehu	286
Fauna, Animal	287
Witte Molen	288

Foto voorplaat: Agapornis personata donkergroen

Foto: Ton de Bruijn

Ontwerp en druk: Steens Schiedam b.v.

Postbus 59, 3100 AB Schiedam – Telefoon (010) 62 29 22.

Kleurmutaties bij de agaporniden

De donkerfactor bij de Agapornis Personata.

Tekst: D.A. Duivis Foto's: Ton de Bruijn

Zoals te verwachten was breidt het aantal optredende mutaties zich ook bij de Personata steeds verder uit. Wat dat betreft kunnen we gevoeglijk stellen dat we bij hen evenzovele kleurmutaties mogen verwachten als bij de Roseicollis reeds het geval is. De mutatiemogelijkheden zijn voor het gehele geslacht Agapornis precies eender. In navolging van de Roseicollis heeft zich nu ook bij de Personata de donkerfactor voorgedaan. Alle vermeende twijfel over het bestaan hiervan behoort thans tot het verleden. We hebben ze, zelfs in diverse kleurslagen, kunnen zien op de laatst gehouden Bondskampioenschappen "Vogel '85" van de NBvV te Breda.

Voor wat betreft het vaststellen van de aard van het ontstaan van de donkerfactor en de wijze van vererven behoeven we geen problemen te hebben. Hiermede hebben we al de nodige ervaring opgedaan met de Roseicollis en al veel eerder ook met de grasparkiet. Deze verschijningsvorm heeft als oorzaak een erfelijke verandering in de baardstructuur van de bevedering. Met andere woorden een opgetreden verschil in de bouw van de baard, die daardoor anders is dan bij de wildvorm het geval is. Een en ander heeft niets uitstaande met het verschil in melaninebezit in de kern van de baard. Wel met een **versmalling van de bewolkte zone die gelegen is tussen de kern en de buitenste rand (cortex) van de baard**. In vergelijking met de wildvorm is deze zone bij vogels met een enkelvoudige donkerfactor (donkergroen en kobaltblauw) een derde smaller. Bij vogels met een dubbele donkerfactor (olijfgroen en mauve) zelfs twee derde smaller. Het gevolg is een kleinere baarddiameter waardoor de baard als zodanig dunner wordt. Een **dunnere baard heeft een kleiner kleur-bepalend oppervlak wat de totaalkleur van de bevedering donker maakt**. Dat is niet alleen van toepassing op de algemene groene lichaamskleur. Ook de gele veervelden van nek en borst bij de Personata zullen dieper geel zijn. Het dieper geel zal dan ook een veel scherper contrast opleveren met de aangren-

zende donkere veervelden van kop, masker en buik.

Een mogelijk nadeel is dat door dunnere baarden een minder dik verenpak

Wildvorm

Blauw

ontstaat. Dit kan van invloed zijn op het formaat. Bij de keuring wordt daarmee echter rekening gehouden. Wel is het zo, dat men voor het verder kweken van donkerfactorige vogels altijd wildkleurige Personata's moet inschakelen die zo fors mogelijk van formaat zijn. Begrijpen al met te kleine en te vele vogels die levert dit beslist teleurstellingen op. Verder moet er op gelet worden dat bij de te gebruiken wildkleurige partners **geen oranje overgangszone op scheiding zwarte hof en gele borst aanwezig is**. De gele veervelden van nek en borst moeten zo "schoon" mogelijk zijn.

Een duidelijk zichtbare gemelaniseerde aanslag in het geel is fout. Hetzelfde geldt voor de witte veervelden van de blauwen. Deze moeten zuiver wit zijn. Bedenk dat al deze foutenbronnen bij donkerfactorige vogels nog in sterkere mate waarneembaar kunnen zijn.

Vererving donkerfactor.

Van oudsher is bekend dat deze factor intermediair (= vermengend) vererft, doch in feite dominant is over het overbreken van de donkerfactor. De donkerfactor ligt in het zelfde chromosoom als waarin de betreffende kleurslag (groen en blauw) gelegen is. We spreken dan van een gekoppelde factor die bij de vererving "als koppel" bij de kleuring blijft die de factor toont. Als zodanig gaat hij in het nageslacht over.

Mauve

Mauvepastel

Bij de olijfgroene en de mauve is de donkerfactor op beide chromosomen van het paar aanwezig. Bij de donkergroene en de kobaltblauwe slechts op een chromosoom. Het vermengend karakter van deze wijze van vererven blijkt al direct zodra we de olijfgroene aan de lichtgroene (wildvorm) paren en een mauve aan hemelsblauw. Alle hieruit verkregen jonge vogels, zowel de mannen als de poppen, tonen uiterlijk zichtbaar een mengkleur die ongeveer het midden houdt tussen die van het samengestelde ouderpaar. Bij de jongen in de groenserie is deze kleur donkergroen en bij de jongen in de blauwserie kobaltblauw. Bij de vererving hebben de jongen slechts één donkerfactor van de oudervogel verkregen.

Paren we deze donkergroenen en kobaltblauwen weer terug aan een partner van gelijke serie die de donkerfactor niet bezit, dan verkrijgt slechts de helft van het aantal jongen daaruit de donkerfactor enkelvoudig. Gezien het vermengend karakter van betreffende eigenschap moeten we er toch ergens rekening mee gaan houden dat deze jongen minder donker van kleur kunnen zijn. De mengkleur van donker x lichtgroen en kobaltblauw x hemelsblauw is gradueel nu eenmaal zwakker dan die van donkergroen x olijfgroen en kobaltblauw x mauve. Onder hen kunnen zelfs exemplaren voorkomen waarmee men moeite heeft de donkerfactor vast te stellen. Dit kan in het verleden ook wel eens de oorzaak zijn geweest dat de donkerfactor niet in een eerder stadium werd onderkend. De eerste zal zeker niet zo mooi en duidelijk zichtbaar donkergroen zijn geweest als die voorkomt op de hierbij geplaatste foto.

Kweekmethode.

Gezien de wijze van vererving maakt het voor het samenstellen van kweekkoppel geen verschil uit of nu de man of de pop, al dan niet, de donkerfactor bezit. Indien bij de hierna te behandelen samenstellingen bijvoorbeeld lichtgroen x olijfgroen wordt aangegeven, dan kan hiervoor even zo goed olijfgroen x lichtgroen worden gelezen. Het zelfde geldt voor de vogels in de blauw-

serie. Hemelsblauw x mauve kan dus ook mauve x hemelsblauw zijn.

We gaan nu over op de kweekwijze van de kleurmutanten die voorkomen op de bij dit artikel geplaatste foto's. De percentages van de te verwachten kleurslagen uit de betreffende paringen zijn alle theoretisch.

We beginnen met de wildvorm. Met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid is bij deze voor het eerst de donkerfactor opgetreden in de vorm van donkergroen.

GROENSERIE.

Paring 1

Donkergroen x Lichtgroen.

50% donkergroen 50% lichtgroen

Paring 2

Donkergroen x Donkergroen.

25% lichtgroen 50% donkergroen
25% olijfgroen

Paring 3

Olijfgroen x Lichtgroen.

100% donkergroen

Paring 4

Donkergroen x Olijfgroen.

50% donkergroen 50% olijfgroen
Goede paring hieruit veelal de mooiste van kleur zijnde donkergroenen en olijfgroenen.

Paring 5

Olijfgroen x Olijfgroen.

100% olijfgroen.

Gezien de dunne bevedering van beide partners is deze paring niet aan te bevelen. De kans is niet uitgesloten dat het verenpak van de jongen een nog minder dik aanzien verkrijgt als bij de ouders reeds het geval is.

BLAUWSERIE

Nu we over donkerfactorige vogels in de groenserie kunnen beschikken gaan we proberen de donkerfactor via deze in te voeren bij de blauwserie. Hierbij moeten we met het volgende rekening houden:

A. De blauwfactor vererft autosomaal recessief (terugtrekend) en moet dus op beide chromosomen van het paar aanwezig zijn wil deze zichtbaar worden. De wildvormfactor is dominant over blauw.

B. De donkerfactor vererft dominant en

overheerst dus bij het ontbreken daarvan bij de partner.

C. De donkerfactor is **gekoppeld** aan de kleurslag die de factor toont. **Hij gaat bij de vererving niet over van de ene naar de andere kleurslag. Ingevolge de vaststaande vereringsregel kan uit de combinatie van een donkerfactorige groene x hemelsblauw dan ook geen donkerfactorige blauwe ontstaan.**

Ter verduidelijking van het vorenstaande stellen we een kweekkoppel samen bestaande uit donkergroen x hemelsblauw. Hieruit verkrijgen we 50% lichtgroen/blauw en 50% donkergroen/blauw. **Bij deze donkergroen-blauw is de donkerfactor gekoppeld gebleven aan de wildvorm (groen).** We spreken dan van een "type 1" vogel, omdat de donkerfactor werd verkregen van een ouder in de groenserie. Ondanks het feit dat deze donkergroene split is voor blauw blijft hij ongeschikt voor het verkrijgen van donkerfactorige blauwen. We moeten donkergroen/blauw hebben waarbij de donkerfactor is gekoppeld aan de blauwserie.

Gelukkig voor de liefhebber/kweker komt er na de paring, tijdens het vereringsproces, ook wel eens een "ongelukje" voor. Dat is met name het geval als de chromosomen van het paar uit elkaar gaan (reductiedeling). Zij kunnen daarbij in een of meer stukjes breken. Normaal groeien die wel weer aan elkaar. Het komt echter ook voor dat de verkeerde stukjes of helften aan elkaar groeien. De van oorsprong aan de groenserie gekoppelde donkerfactor hecht zich dan vast aan het gebroken chromosoom waarin de blauwfactor gelegen is. In de vereringsleer heet deze gang van zaken een "crossing over". We hebben nu een donkergroene/blauwe vogel verkregen waarbij de donkerfactor is gekoppeld aan de blauwfactor. Deze noemen we een "type 2" vogel. Uiterlijk verschil in een type 1 vogel en een type 2 vogel is er niet. Wel genetisch. Kijkt U maar naar de volgende kweekuitkomsten, waaruit blijkt dat een type 2 vogel van het grootste belang is:

Bij de paring van type 1 donkergroen/blauw x hemelsblauw verkrijgt U 50% **donkergroen/blauw** en 50% hemelsblauw.
Bij de paring van type 2 donkergroen/blauw x hemelsblauw verkrijgt U 50% lichtgroen/blauw en 50% **kobaltblauw.**

Een duidelijk verschil dus. Nu reeds blauwen met 1 donkerfactor (kobalt). Dat is ook de bedoeling. Hebben we eenmaal kobaltblauwe mannen en poppen, dan verkrijgen we uit de onderlinge paring van deze al de eerste mauve(n). In korte tijd is ons doel dan bereikt. Zaak is het dat we in eerste aanleg al over een "type 2" donkergroene/blauwe vogel moeten beschikken om hetzelfde resultaat te kunnen behalen. Nu kunt U natuurlijk wachten op het tijdstip dat zich onder Uw eigen vogels een "crossing over" voordoet. De kans daarop is gemiddeld 1 op de 7 bevruchtelingen. Het is echter niet uitgesloten dat U er toch een lange tijd op zult moeten wachten. Voor alle zekerheid kan dat ook beter maar direct een donkergroene/blauwe vogel type 2 aangeschaft worden. Wel bij een vertrouwd adres. Het onderscheid tussen een type 1 en een type 2 vogel is immers uiterlijk niet zichtbaar. Een goed bijgehouder kweekregister kan uitsluitend geven. Ideaal is het echter als men kan beginnen met een kobaltblauwe of mauve. It voorkomend geval kan de inschakeling van donkergroene vogels achterwege blijven. We gaan er echter vanuit dat de liefhebber de donkerfactorige blauwe vogels zelf gaat kweken en daarbij dat op de minst kostbare manier.

Voor de kweekwijze worden onderstaand uitsluitend koppels samengesteld die "type 2" vogels opleveren. Me eventuele "crossing over" percentages wordt geen rekening gehouden.

Paring 1.

type 2 donkergroen/blauw x hemelsblauw.

50% lichtgroen/blauw 50% kobaltblauw

Paring 2

Lichtgroen x Kobaltblauw.

50% lichtgroen/blauw 50% donkergroen/blauw type 2

Paring 3

Lichtgroen/blauw x Kobaltblauw.

25% lichtgroen/blauw 25% hemelsblauw 25% kobaltblauw 25% donkergroen/blauw type 2

Paring 4

Hemelsblauw x Kobaltblauw.

50% hemelsblauw 50% kobaltblauw

Kleurmutaties bij de Agaporniden

Paring 5.

Kobaltblauw x Kobaltblauw.

25% hemelsblauw 50% kobaltblauw
25% mauve

Paring 6.

Lichtgroen x Mauve.

100% donkergroen/blauw type 2

Paring 7.

Lichtgroen/blauw x Mauve.

50% kobaltblauw 50% donkergroen/
blauw type 2

Paring 8.

Donkergroen/blauw type 2 x Mauve.

50% mauve 50% donkergroen/blauw
type 2

Paring 9.

Kobaltblauw x Mauve.

50% kobaltblauw 50% mauve

Paring 10.

Mauve x Mauve.

100% mauve

Gezien de dunne bevedering van beide ouders is deze paring niet aan te bevelen. De kans is aanwezig dat het verpak van de jongen een nog minder dik aanzien verkrijgt als reeds bij de ouders het geval is.

De Donkerfactorige pastellen.

Uit vorenstaande kweekmethoden hebben we inmiddels voldoende donkerfactorige Personata's in de groen- en blauwserie verkregen. Over de groen- en blauwpastellen beschikken we al vele jaren. Het is nu een eenvoudige zaak om bij deze ook de donkerfactor in te kweken. De vraag is echter of zij mooi zullen zijn. Vogels met of zonder donkerfactor, zij moeten nu eenmaal egaal van kleur zijn en regelmatig in het tekeningspatroon. De "normale" pastellen waarover we momenteel beschikken voldoen vaak al niet aan deze eisen. Bij vele is de bleke kleur van buik, flanken en vleugeldek zo onregelmatig dat we over "gevekt" spreken. Als bij deze de donkerfactor ingevoerd wordt zal dit euvel nog sterker naar voren komen. Strikt genomen moeten dergelijke exemplaren niet voor de donkerfactor-kweek worden ingeschakeld. Meer vol-doening geeft het dan te kweken met vogels die de pastelfactor niet bezitten. Nu wil een en ander niet zeggen dat er

geen goed van kleur en tekening zijnde pastellen zijn. Zeker zijn die er. Het aantal is echter maar zeer beperkt. Bezit men goede pastelkleurige vogels dan mag ook verwacht worden dat de donkerfactorigen onder hen aan de gestelde eisen kunnen voldoen. Het blijft evenwel toch een risico.

De pastelfactor vererft autosomaal recessief. De wildfactor overheerst en is dus dominant. Ook hierbij is de betreffende factor dus eerst zichtbaar als deze op beide chromosomen van het paar aanwezig is. We behandelen de kweekwijze van de donkergroenpastellen en de donkerblauwfactorige pastellen nu afzonderlijk.

GROENSERIE

Paring 1.

Donkergroen x Lichtgroenpastel

50% lichtgroen/pastel 50% donkergroen/pastel

Paring 2.

Olijfgroen x Lichtgroenpastel

100% donkergroen/pastel

Paring 3.

Donkergroen/pastel x Lichtgroen-pastel

25% lichtgroen/pastel 25% lichtgroen-pastel
25% donkergroen/pastel 25% donkergroen-pastel

Paring 4.

Donkergroen/pastel x Donkergroen-pastel

6 1/4% lichtgroen 12 1/2% lichtgroen/
pastel 6 1/4% lichtgroen-pastel
12 1/2% donkergroen 25% donker-
groen/pastel 12 1/2% donkergroen-
pastel

6 1/4% olijfgroen 12 1/2% olijfgroen/
pastel 6 1/4% olijfgroen-pastel

Paring 5.

Donkergroenpastel x Donkergroen

25% lichtgroen/pastel 50% donker-
groen/pastel 25% olijfgroen/pastel

Paring 6.

Olijfgroenpastel x Lichtgroenpastel

100% donkergroen-pastel

Paring 7.

**Donkergroenpastel x Donkergroen-
pastel**

25% lichtgroen-pastel 50% donker-
groen-pastel 25% olijfgroen-pastel

Paring 8.

Donkergroenpastel x Olijfgroenpastel

50% donkergroen-pastel 50% olijfgroen-
pastel

Paring 9.

Donkergroen/pastel x Olijfgroen

25% donkergroen 25% donkergroen/
pastel
25% olijfgroen 25% olijfgroen/pastel

Paring 10.

Olijfgroenpastel x Olijfgroenpastel

100% olijfgroen-pastel

BLAUWSERIE

Paring 1.

**Kobaltblauw/pastel x Hemelsblauw-
pastel**

50% hemelsblauw/pastel 50% kobalt-
blauw/pastel

Paring 2.

Kobaltblauw x Hemelsblauw

25% hemelsblauw 25% hemelsblauw/
pastel
25% kobaltblauw 25% kobaltblauw/
pastel

Paring 3.

Mauve x Hemelsblauwpastel

100% kobaltblauw/pastel

Paring 4.

**Kobaltblauw/pastel x Kobaltblauw/
pastel**

6 1/4% hemelsblauw 12 1/2% hemels-
blauw/pastel 6 1/4% hemelsblauw-
pastel
12 1/2% kobaltblauw 25% kobaltblauw/
pastel 12 1/2% kobaltblauwpastel

Kobalt blauwpastel

Kobalt

6 1/4% mauve 12 1/2% mauve/pastel + 1/4% mauvepastel

Paring 5.

Kobaltblauwpastel × Kobaltblauw
25% hemelsblauw/pastel 50% kobaltblauw/pastel 25% mauve/pastel

Paring 6.

Kobaltblauw/pastel × Hemelsblauw pastel
25% kobaltblauw/pastel 25% kobaltblauwpastel 25% hemelsblauw/pastel 25% hemelsblauwpastel

Paring 7.

Kobaltblauw/pastel × Mauve
25% kobaltblauw 25% kobaltblauwpastel 25% mauve 25% mauve/pastel

Paring 8.

Kobaltblauwpastel × Mauvepastel
50% kobaltblauwpastel 50% mauvepastel

Paring 9.

Kobaltblauwpastel × Kobaltblauwpastel
25% hemelsblauwpastel 50% kobaltblauwpastel 25% mauvepastel

Paring 10.

Mauvepastel × Mauvepastel
100% mauvepastel

Met betrekking tot de onderlinge paringen van de "dubbel" donkerfactorige pastellen (nrs 10) zij vermeld, dat op deze dezelfde opmerking van toepassing is als gesteld bij olijfgroen × olijfgroer -en mauve × mauve.

Tot zover een aantal kweekmogelijkheden van en met de donkerfactorige Personata's. Aangezien de vraag naar deze het aanbod de eerst volgende jaren zal overtreffen wordt met nadruk gewaarschuwd tegen het plegen van in-teelt. De beste manier is dat enkele liefhebbers samen, doch ieder voor zich beginnen met vreemdbloedige vogels. Onderling kan dan met de nakweek geruild worden, zodat sterke gezonde stammen kunnen worden opgebouwd.

Bobbel 6

Vooraleer ingegaan wordt op de definitie voor mutatie eerst nog even terug naar de nog niet bestaande blauwe brilvogel. Daarvan is gezegd dat deze tot de reële mogelijkheden behoort, er liggen een aantal redenen aan ten grondslag. Als eerste reden voor de mogelijkheid mag gelden het feit dat het niet (meer) optreden van geel een veel voorkomende mutatie is bij gedomesticeerde vogels, deze mutatie wordt bij een breed scala aan vogels aangetroffen.

Bij kanaries, bij Goulds, bij grasparkieten, bij agaporniden, bij grote parkieten; in alle gevallen gaat het om vogels die "van huis uit" groen zijn. Alhoewel de verervingskarakteristieken kunnen verschillen sorteert de mutatie een steeds gelijk effect, als het normale geel niet meer geproduceerd kan worden door een erfelijke afwijking wordt de vogel die daaraan onderhevig is als blauw waargenomen. En omdat deze mutatie al bij zoveel vogels aan de orde is gekomen is het redelijk om te verwachten dat zulks ook bij de brilvogel manifest wordt, in de nabije of in de verre toekomst.

Voorwaarde daarvoor is in ieder geval een verdere domesticatie, ergo, het op grotere schaal fokken met de betrokken vogels, dat betekent tegelijkertijd dat minder vaak een beroep behoeft te worden gedaan op al dan niet legaal ingevoerde wildvang-exemplaren. Als en

indien door een geconcentreerde fokmethodiek de domesticatiegraad van brilvogels opgevoerd wordt zal wilens nilens een hogere mutatiesnelheid ontstaan. Overigens, de brilvogels was slechts een voorbeeld, dat wat over de brilvogel is gezegd gaat ook op voor bijv. de forpussoorten, voor papegaaien, voor sijs en groenling.

Stelling 2:

Indien uit een paring van twee gelijksoortige vogels afwijkende jongen ontstaan en de afwijking kan niet tot stand komen via de van de soort bekende factoren is die afwijking als een mutatie te beschouwen wanneer de dragers daarvan voldoen aan stelling 1.

Wellicht ten overvloede, in stelling 1 staat: erfelijk is alles dat van generatie op generatie wordt overgedragen binnen enge grenzen en dat verankerd ligt in het chromosomenbezit van de vogel.

Zonder te kunnen bogen op helderziendheid is voorspelbaar dat stelling 2 een aantal geïntresseerden niet bevredigt, o.a. omdat niet opgenomen is dat de ontstane kleurafwijking nieuw moet zijn, "nieuw" in de zin van nog niet eerder voorgekomen. Toch is deze restrictie opzettelijk niet opgenomen, dat zou namelijk een ontkenning van de feiten inhouden. Ten aanzien van kleurmutaties is altijd sprake van een eerste keer, het is onjuist te veronderstellen dat er ook een laatste keer is. Eén en dezelfde

mutatie kan een aantal malen optreden, met tussenpozen in tijd en plaats, en met andere vogels als betrokkenen.

Ten aanzien van het optreden van mutaties bestaat een aanwijsbaar verband tussen domesticatiegraad en mutatiesnelheid, hetgeen echter niet impliceert dat mutaties niet voor zouden komen bij niet-gedomesticeerde dieren. Zuiver technisch gezien zou een mutatie wel 1000x op kunnen treden, alleen, na een aantal malen gesignaleerd te zijn verliest een eventueel heroptreden veel betekenis in de fokkerswereld, immers, het was er al.

De individuele fokker is laaiend enthousiast als het over "iets nieuws" gaat, bij het verouderen van de noviteit neemt ook het enthousiasme af, erg ver zelfs. Zó ver dat vergeten werd en wordt dat "het" over een mutant gaat, in de standaardseisen voor kleurkanaries (uitgave NBvV 1974) kwam dat het duidelijkst tot uitdrukking. Daarin bevinden zich hoofdstukken onder titel "ongemuteerde bruinserie" - "ongemuteerde agaatserie" - "ongemuteerde isabelserie" hetgeen in feite een brute verdraaiing van feiten is. De vraag rijst hoe zo'n opvatting kan ontstaan én groeien, daarover volgende maand meer.

K.R.

ISBN 90 70 7250 10

Gezondheidszorg

bij papegaaien, parkieten, kakatoes, agaporniden en lori's

is het in klare taal geschreven boek van dierenarts G. Th. F. Kaal, waarin hij de liefhebber behulpzaam is bij de behandeling van zijn zieke vogels.

Prijs: f 27,50
(excl. portokosten)

Een origineel geschenk!

Ook kan men hierin vinden wat en hoeveel een vogel per dag moet eten en/of drinken. Uitgebreid wordt ingegaan op o.a. wormbehandeling en plukken.

Verkrijgbaar via de boekhandel of rechtstreeks bij:
Uitgeverij Gwendo Arnhem
tel. 085-515524

Japanse meeuwen

Inleiding

Omdat in 1984 de nieuwe standaard-eisen voor Bronzemannen en Japanse meeuwen is uitgegeven door de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, wil ik in deze artikelenreeks eens wat dieper ingaan op de liefhebberij van de japanse meeuwen in het algemeen.

Aan de orde komen de volgende onderwerpen:

- Wat is een japanse meeuw
- Aanschaf, Voeding en huisvesting
- Kweek en ruiperiode
- Selectie van kweek- en tentoonstellingsvogels
- Africhten van tentoonstellingsvogels
- Keuring en standaard-eisen van japanse meeuwen
- Huisvesting na de tentoonstelling en het in broedconditie brengen
- Kweektechniek, kleurbeschrijving, vererving en vederstructuur
- De toekomst van de japanse meeuw

Wat is een japanse meeuw

Kortweg gezegd is een japanse meeuw een geïdealiseerd Bronzemannetje, echter zo gemakkelijk komen we er niet vanaf, want:

Toen de japanse meeuwen voor het eerst ingevoerd werden in Nederland, bleken dit kakelbonte vogeltjes te zijn welke door Chinese en japanse 'vogelliefhebbers' als pieegoudertjes waren opgefokt.

Deze lieden hebben door bastaardkweek in de Groep Spitsstaartbronzemannetjes (*Lonchura striata striata*) een gedomesticeerd vogeltje op de markt gebracht welke de eigenschap bezat elk ondergeschoven eitje uit te broeden en de hieruit geboren jongen voorbeeldig groot te brengen.

De Nederlandse vogelliefhebbers hebben hiervan dankbaar gebruik gemaakt door deze bonte japanse meeuwen al de duurdere en ook zeldzame soorten Australische prachtvinken te fokken.

Op zich is dit een goede zaak geweest want; waren er géén japanse meeuwjes gekomen, dan zouden diverse soorten Australische prachtvinken niet meer in de Nederlandse vogelverblijven rondvliegen.

Er zijn echter ook wel wat nadelen te noemen van het als pieegouder gebruiken van japanse meeuwen.

Doordat diverse soorten Australische prachtvinken alleen eieren hoefden te produceren, welke direct weggehaald werden om door japanse meeuwen uitgebroed te worden en de jongen groot te brengen, is voor een groot gedeelte de broeddrijf van diverse soorten Australische prachtvinken verloren gegaan. Ook is het formaat sterk teruggelopen. Dit zou men kunnen verklaren door een andere voederwijze van japanse meeuwen. Japanse meeuwen voeren namelijk de eerste dagen na het uitkomen vabbn de eieren de jonge vogeltjes zeer matig. Later voeren ze de hoeveelheid steeds meer op.

door: Jos van Valkenburg

Bij Australische prachtvinken zien we dat de jongen vrijwel direct zodanig worden gevoerd dat de kroppen altijd goed gevuld zijn.

Mogelijk dat de Australische prachtvinken welke grootgebracht zijn onder de japanse meeuwen in de eerste dagen een achterstand oplopen welke ze nimmer meer inhalen.

Gelukkig wordt de japanse meeuw steeds minder gebruikt als pieegouder en gaat men er toe over jonge vogels door eigen ouders groot te laten brengen.

Dit heeft ertoe geleid dat steeds meer vogelliefhebbers echte kleur-japanse meeuwen zijn gaan kweken.

Zo'n twintig jaar geleden zijn er wat liefhebbers zich gaan specialiseren op de kleurenkweek.

Uit de kweek met bonte exemplaren werden eenkleurige geselecteerd en hiermee doorgekweekt.

Hierdoor ontstonden de eerste donkerbruine japanse meeuwen. In het begin hadden deze donkerbruinen nog geen visgraattekening. Door bastaardering met o.a. de witkopnon is niet alleen het formaat en type verbeterd maar ook de kenmerkende visgraattekening op de borst en buik.

Bastaarding is gelukkig niet meer nodig daar het bestand japanse meeuwen op dit moment een acceptabele kwaliteit heeft en redelijk aan de standaard beantwoord.

Dit wil echter niet zeggen dat het ideaalbeeld is bereikt, door selectieve teeltkeuze zal dit ongetwijfeld bereikt worden.

In de loop der jaren zijn er enkele mutaties opgetreden bij japanse meeuwen. Reeds in de tijd dat er nog enkel bonte exemplaren te krijgen waren zijn er al mokkabonte en roodbonte en zelfs cremevleugelbonte meeuwen gekweekt. Door selectieve kweek zijn de eenkleurige mokkabruin, roodbruine en cremevleugel ontstaan.

Vanuit de bontkweek zijn ook de getekenden en witten geselecteerd.

Hieruit blijkt dat de kweek met kleur-japanse meeuwen uiterst interessant is geworden en het zeker de moeite waard is deze vogels voor tentoonstellingen te kweken.

De Valkparkiet (deel V)

door Dr. Thijs Vriens

Het fokken van valkparkieten

Elke vogelliefhebber die zijn hobby serieus beoefent zal vroeg of laat ongetwijfeld willen gaan kweken. Nu is het kweken van Valkparkieten, vogels immers die al sinds geruime tijd als gedomesticeerd kunnen worden beschouwd (overigens met alle daaraan verbonden vóór- én nadelen!), relatief vrij eenvoudig, maar als we met goede, gezonde vogels, die niet aan elkaar verwant zijn, beginnen zullen de resultaten zeker niet onverdienstelijk zijn. Een broedseizoen staat of valt met de kwaliteit van de vogelparen, maar bovenal natuurlijk van de pop. Deze moet tenminste volkomen gezond en levenslustig zijn en vooral niet aan spijsverteringsstoornissen en dergelijke lijden. Zij mag bijvoorbeeld ook niet te kleine eieren leggen, onrustig broeden, haar jongen slecht voeren of hen te vereren plukken. Gewoonlijk zijn de jongen die door een 'slechte' pop zijn opgebracht (en dan neem ik maar even gemakshalve aan dat ze er al in slaagt een gezinnetje te stichten...) ook voor verdere kweek ongeschikt. Laten we onszelf maar geen narigheid op de hals halen en zodra wij in ons bestand poppen aantreffen met dergelijke eigenschappen en/of gewoontes, dan zal men ontheroepelijk selectief moeten optreden en dergelijke wijfjes voor verdere fok uitsluiten.

Natuurlijk moet ook de man in optimale conditie zijn. Ook hij mag vanzelfsprekend zijn jonge spruiten niet te vereren plukken. Hij moet regelmatig zijn wijfje willen assisteren bij het broeden en bij het opbrengen van zijn kroost; hij dient geregeld te laten blijken ook werkelijk geïnteresseerd te zijn in wat er in de volière en in het nestblok gaande is. Hij mag ook vooral niet te snel weer achter zijn wijfje zitten om een nieuwe copulatie te realiseren nog voordat de jongen van een eerder broed zijn uitgevlogen. U ziet het, ook hier zal men opnieuw een strenge selectie moeten aanhouden, willen de te kweken jongen van goede kwaliteit zijn. Heeft men eenmaal goede fokparen, dan is broedsucces verzekerd. Wees dan ook 'zuinig' met goede kweekstellen en laat ze zeker nooit meer dan drie broedsels per seizoen grootbrengen, want ook goede koppels zijn bereid, als ze daar de gelegenheid toe krijgen, 'rustig' tot in de winter door te gaan met het grootbrengen – als ze

daar al in siagen – van jongen. Ter voorbereiding op het broedseizoen kan men in de wintermaanden reeds beginnen met het verstrekken van kalk, mineralen, sporenelementen en vitaminen (er zijn verschillende preparaten in de handel die door het zaad e.d. kunnen worden gemengd). Persoonlijk geef ik al mijn vogels dit noodzakelijke voedsel het gehele jaar door, naast oestergrit, maagkiezel, zeewier, calcium- en fosfaatverbindingen.

Door het drinkwater meng ik driemaal in de week druivesuiker, een m.i. onmisbaar product dat een positieve invloed heeft op de algehele lichamelijke conditie. Het is vooral voor Valkparkieten die een ruime vliegten tot hun beschikking hebben, ideaal. Bij regelmatige toediening vormt de lever een reserve. Ook voor pas aangekochte vogels is druivesuiker ideaal.

Een ander uiterst belangrijk punt is de periode waarin met de fok wordt begonnen.

Het gevaar van een vroege start is dat we zelden weten wat het voorjaar nog voor ons in petto heeft. Blijft het lang koud en is er af en toe nog wel een nachtvorst, dan kan dat tot mislukkingen aanleiding geven. En het maakt daarbij niet uit of men de broedblokken in het overdekte deel van de volière heeft hangen; de vroege ochtendtemperaturen zijn vaak te laag en als de vogels 's morgens het nest verlaten om zich te ontlasten en om te eten en te drinken, en wordt de aflossing van de andere vogel niet vrijwel onmiddellijk gerealiseerd, dan laten de gevolgen zich gemakkelijk raden! Persoonlijk houd ik – en vele ervaren fokkers met mij – het begin van het fokseizoen op de maanden eind maart, begin april. Sommige vogels kunnen ook wel eens voor laatbroed in aanmerking komen. Samen met winterbroed wordt deze werkwijze echter alleen dan toegepast als men op vroege tentoonstellingen al over prima vogels, die reeds volledig zijn uitgegroeid, wenst te beschikken. Maar u moet hierbij wel steeds in gedachten houden dat het merendeel van onze Valkparkieten toch minstens acht maanden tot een jaar of soms nog wel wat langer (dit ligt aan de mutatie) de tijd nodig heeft om tentoonstellingsklaar, dat wil zeggen, volledig uitgegroeid en uitgeruid zijn. Niet uitgegroeide en uitgeruide vogels leggen doorgaans kleine eieren, staken de

leg, vallen plotseling in de rui of lijden aan legnood. Om te weten hoe de afstamming (en meer!) van onze Valkparkieten is, houden we een kweekadministratie bij.

Heeft men ondanks onze voorgaande notities toch de intentie om vroeg in het jaar, bijvoorbeeld in de winter, te beginnen, dan zal verlichting in volière of broedkamer vast en zeker noodzakelijk zijn, daar de nachten immers veel te lang duren om de vogels broedrijp te krijgen. We hebben daarom een schakelklok nodig. De dag dient gelijkmatig te worden verlengd totdat een aantal van veertien tot vijftien uur licht is bereikt. Gebruik TL-verlichting; deze geeft een tweemaal grotere lichtstroom dan een gloeilamp en het verbruik is tweemaal kleiner.

Ondervinding leerde, dat er wel eens Valkparkieten zijn die in een kooi of kleine volière gemakkelijker tot broeden willen overgaan dan in een ruime buitenvolière; het betreft hier veelal van nature erg schuwe vogels die reeds bij de minste storing een paniekerig gedrag vertonen en daarbij vaak onbesuisd en luid schreeuwend tegen het gaas of tegen de volièrewand slaan, met alle nare gevolgen van dien. Maar alleen als de vogels zeer onaangename ervaringen in het verleden hebben opgedaan, zal men met dergelijke dieren geconfronteerd worden. Over het algemeen gesproken zijn Valkparkieten juist door hun rustige en vreedzame natuur zo ideaal voor de liefhebber. Wel is mij gebleken dat Valkparkieten, die een volière met andere vogels moeten delen die op hun beurt erg onrustig van natuur zijn, vaak worden aangestokerd en zich ook zenuwachtig gaan gedragen, met name tijdens de broedtijd. Daer dan weinig van gezinsuitbreiding komt, laat zich gemakkelijk raden. Wordt de volière geregeld door katten, ratten, uilen, wezels enzovoorts bezocht, dan kan ook dit natuurlijk nadelig werken op de gemoedstoestand van de vogels; zelfs Valkparkieten raken dat duidelijk van streek. Over gemoedrus gesproken! Hierbij moet ik denken aan het feit, dat veel liefhebbers er zelden rekening mee houden, dat ook vogels individuen zijn en dus het beslist niet altijd eens behoeven te zijn met de partnerkeuze die door de liefhebber werd bepaald en... niet door henzelf! Men zal zeker wel eens merken, dat paren die wij hebben samengesteld niet met elkaar overweg kunnen. Vandaar, dat spontaan ontstane paartjes verre onze voorkeur hebben. In dit verband is het nuttig er bij het samenbrengen van de

partners aan te denken nimmer twee onervaren vogels, die beide dus nog nooit een broedperiode hebben doorgemaakt, bij elkaar te plaatsen. Paar daarom steeds een 'onervaren' jonge vogel met een die dat 'de klappen van de zweep' kent en al eens succesvol aan gezinsuitbreiding heeft gedaan. Paren die aan de verwachtingen voldoen kunnen eventueel hun gehele verdere leven bij elkaar blijven. Wil men om welke reden dan ook koppels breken, zet deze vogels dan uit gezichts- en gehoorsafstand van elkaar en introduceer steeds een man in het verblijf van de pop en nooit omgekeerd. De doorgaans wat agressievere man zal niet alleen aan de nieuwe pop, maar ook aan het nieuwe verblijf moeten wennen, zodat de nodige 'voorzichtigheid' in acht wordt genomen; bovendien kent de pop alle vluchthoekjes e.d. als de man plotseling al te actief zou worden. Want de 'gemoedstoestand' van een doorsnee man Valkparkiet is, dat hij elk popje accepteert dat 'aan hem wordt voorgesteld' en dat hij zo'n popje na wat heen en weer gevlogen te hebben het hof maakt; zelfs copuleren is zelfs binnen enkele uren na geïntroduceerd te zijn, mogelijk!

Over het algemeen mag men stellen dat een ruime volière, ondanks de hierboven genoemde nadelen en andere aspecten, toch de beste huisvesting is voor broedkoppels. Dit is ook begrijpelijk, omdat Valkparkieten immers van nature over een zeer goed vliegvermogen beschikken, het is een belangrijk 'onderdeel' van hun gedrag en houdt hen bovendien in prima conditie. Vogels die 'niet uit de voeten kunnen' presteren tijdens het broeden en grootbrengen der jongen ook minder dan dieren die ruim zijn gehuisvest. Overigens zal het mannetje duidelijk aan zijn gedragingen laten zien dat er gebreed gaat worden, al zijn deze gedragingen zeker niet indrukwekkend. In een ruime volière vliegt hij met een zekere onrust snel op en neer en gaat af en toe zelfs op een tak zitten met gespreide staart en opgezette kuif. Ook hangt hij af en toe ondersteboven aan een tak of tegen het broedkastje. Het wordt de liefhebber echter wel duidelijk dat dit alles te maken heeft met houdingen die de vleugel- en schouderstreep goed moeten doen uitkomen; deze baltegewoontes vertonen overigens ook verschillende Kakatoes.

Persoonlijk acht ik een volière voor één koppel (en met andere medebewoners) met een lengte van 4 m (buitenren, zonder nachthok) bij een hoogte van minstens 2 m en een breedte van 1,50 m ideaal. Voor een broedkoppel dat in een

kooi wordt geplaatst moeten de minimum afmetingen zijn: 1,25 m lang, 60 cm breed en 75 cm hoog. Groter mag altijd! Ik zeg wel eens, dat er nog nimmer een kooi is vervaardigd die te groot is! Een koppel dat in een kooi is gehuisvest zal overigens dagelijks de gelegenheid moeten krijgen enkele uren vrij in de kamer rond te vliegen. Men kan naast de kooi een papegaaienstandaard plaatsen met daaraan verschillende klimtakken (van wilg, fruitbomen e.d.). Wanneer zo'n koppel verder ook een goede verzorging ontvangt zijn 2 of 3 broedsels per seizoen ook hier heel best mogelijk. Na het derde broed dient men de nestgelegenheid (die buiten de kooi aan een van de wanden is opgehangen om op deze manier ruimte in de kooi te behouden) weg te nemen, omdat anders het kweekpaar uitgeput raakt en er bijvoorbeeld legnoed kan optreden of dat in het nest liggende jongen worden verwaarloosd (niet of onvoldoende gevoerd, veren geplukt etc.). Ook in de volière zou ik het bij drie broedsels maximaal per seizoen houden.

Overigens is het wel mogelijk om in een volière eventueel meerdere paren (nimmer twee, maar altijd drie of meer) bij elkaar onder te brengen, maar u heeft inmiddels wel gemerkt dat ik persoonlijk er zeker geen voorstander van ben. Ik houd het liever op één paar per volière, omdat mij is gebleken dat de broedresultaten in kolonieverband altijd minder zijn, vooral doordat de mannetjes veel onderling met elkaar bakkeleien, op de nestblokken ruzie maken of elkaar zelfs op het nestblok opzoeken. Het is begrijpelijk dat als er schermutselingen optreden met of van andere vogelsoorten deze herrieschoppers onverwijd uit de volière moeten worden verwijderd en elders ondergebracht. Vooral zal men moeten letten op het feit, dat er geen overtollige mannen in het vogelgezelschap aanwezig zijn, want dat geeft onherroepelijk aanleiding tot veel ellende. Voor elk paar vogels moeten er minstens twee nestgelegenheden aanwezig zijn. Liefhebbers die speciale kleurmutaties willen continueren doen er natuurlijk goed aan selectief te kweken. In dergelijke gevallen mag er natuurlijk ook maar één koppel in een volière worden ondergebracht om foutieve paringen en verlies van een nageslacht van een bepaalde mutatie te voorkomen.

De nestgelegenheden die voor Valkparkieten geschikt zijn dienen te zijn vervaardigd van hardhout, omdat zij anders maar een zeer kort leven beschoren zijn door de kraaglust van de kromsnavels. Ook boomstammen of blokken

zijn heel goed bruikbaar; deze zagen we middendoor, hollen ze vervolgens uit met een beitel en bevestigen dan beide helften weer met cement of met stevige, stalen slotjes aan elkaar. De meeste (en beste) blokken zijn hoger dan ze breed zijn. Overigens staan Valkparkieten als verre van kieskeurig bekend, en zolang de nestkasten maar niet te klein zijn en in de buitenren worden opgehangen, zullen er hoogstzelden modellen worden genegeerd. Gedachtig aan het feit, dat wilde Valkparkieten graag op plaatsen broeden die overzichtelijk zijn, zou ik willen voorstellen de nestkasten zodanig op te hangen, dat de broedende vogel door het invlieggat kan zien wat er zich in en om de volière afspeelt. De beste resultaten heb ik met kasten van 38 cm lang, 25 cm breed en 25/30 cm hoog en met een invlieggat van 7/8 cm doorsnede, m.a.w. juist voldoende om de vogel 'door te laten'. Veel liefhebbers voorzien de nestblok van twee naast elkaar liggende invlieggaten (met een onderlinge afstand van 5/6 cm); dit wordt gedaan om het aflossen van de vogels te vergemakkelijken. Deze invlieggaten bevinden zich overigens in het lengtepaneel, zo'n 8 cm onder het dak. Onder de invlieggaten wordt een stevige zitstok aangebracht. Voorts leerde ondervinding dat Valkparkieten graag nestkasten betrekken die van berkehout zijn vervaardigd of ook wel ruime kasten van ietwat ruwe planken; de boxen van hardboard en ander materiaal - welke we momenteel vrij vaak in de handel zien aangeboden - zijn minder in trek. Ik geef de voorkeur aan lange nestkasten omdat die het voordeel hebben dat het invlieggat immers naast de nestkom kan worden gesitueerd, zodat voorkomen wordt dat de vogel bij het naar binnen gaan pardoes op het legsel terechtkomt. Veel broedsels gaan verloren omdat op deze manier vrij veel eieren zodanig worden beschadigd, dat ze onbruikbaar worden. Ook kan men aan de binnenzijde van het blok grote krammen of een reepje gaas aanbrenge, zodat de vogels gemakkelijk in en uit kunnen klauteren. Wel zorgen we ervoor, dat aan het reepje gaas geen braampjes zitten waaraan de vogels zich soms erg lelijk kunnen verwonden. Het verdient voorts aanbeveling de blokken of kasten zodanig te construeren, dat de bodem kan worden weggenomen om een en ander na het broedseizoen adequaat te kunnen reinigen. Een deurtje of een weg te schuiven dak is eveneens handig om controle mogelijk te maken. Ook is het mogelijk dat de vogels geen broedkasten die van gladde planken gemaakt zijn, willen ac-

cepteren (spar, den, berk, beuk, eik, wilg); wanneer we er boomschorsplaten tegen slaan – ze zijn in verschillende afmetingen in de tuincentra en vogel- en zaadwinkels verkrijgbaar – zal de bereidwilligheid van de vogels zeker groter zijn. Het spreekt vanzelf, dat kasten van hardhout (beuk, eik) langer meegaan dan die welke gemaakt zijn van andere houtsoorten, want de knaaglust van Valkparkieten is immers spreekwoordelijk! Zorg er tevens voor dat de bodem van de blok of kast minstens 4 cm dik is, om het verlies van broedwarmte tegen te gaan. Ook broedblokken met een dubbele bodem zijn alleszins bruikbaar, zodat er een schaalte met water kan worden geplaatst (in de bovenste bodem) waarop de eieren liggen, boren we enkele gaatjes) om de nodige vochtigheid, noodzakelijk voor het uitkomen van het broed, te garanderen. Overigens zal men regelmatig meemaken, dat de oudervogel die gaat broeden eerst een waterbad neemt en dus met natte veren op de eieren plaatsneemt. Deze 'werkwijze' hebben ze overgehouden van hun 'wilde voorouders' en is enkel maar toe te juichen. Maar omdat de Valkparkiet al zo sterk is gedomesticeerd komt het veelvuldig voor, dat paren nimmer een bad nemen alvorens op de eieren plaats te nemen, vandaar dat een nestkast met een 'dubbele bodem' uitermate bruikbaar is.

Geef uw Valkparkieten ook altijd de mogelijkheid tot een keuze; hang derhalve steeds verschillende typen en modellen broedkasten op, en op diverse, zij het steeds hoge plaatsen. De nestholte voorzien we van wat vermolmd hout (wilg heeft mijn voorkeur), vermengd met wat zaagsel en teelaarde (waarin onder geen voorwaarde kunstmest is verwerkt); ook turfmoim of vochtig mos is bruikbaar. Verstrek niet te veel – we houden het op een laagje van 1/2 cm – omdat de vogels het er anders maar weer uitgooien en daar soms dagen mee bezig zijn (en dit ten koste van het broedseizoen). Veel succes heb ik ook met kasten die geen dubbele bodem hebben, maar voorzien worden van een vochtige graszode, met daarop turfmoim, zaagsel en wilgehoutmoim.

Het legsel van een Valkparkiet bestaat uit 4-7 witte eieren, soms enkele meer. Maar het is aan te raden het maximaal op 5/6 eieren te houden omdat méér eieren een koppel zelden 'aankan'. Men doet er goed aan in geval er legfels met meer eieren zijn, deze onder de eventuele andere paren te verdelen, aangenomen natuurlijk dat ook zij min of meer gelijktijdig met broeden zijn begonnen. Ik wil hier graag Rosemary Low aanha-

len die in verband met het voorgaande het volgende stelt: "The average clutch size is five. When the Parrot Society took a census among breeders of Cockatiels in 1969, the statistics of members who replied produced the following interesting figures: 41 pairs laid 430 eggs in 86 clutches (average of five per clutch). The largest clutch was 7 (in 6 cases) and the smallest 2 and 3 (7 cases). Of the eggs laid, 58 per cent produced chicks – a percentage which would surely prove higher than that for most other species of parrots, were similar censuses held. In only 3 of the 86 clutches were all the young reared. The nestbox size most commonly used was 25 cm (10 in) square and 46 cm (18 in) high. The highest number of young raised in one year was 14 (3 clutches of 5, 4 and 5); the second largest was 11. The oldest parent was a 19 year old male (Magazine of the Parrot Society, February 1970). Miss N. Trayler reported (1978) that her pair had reared 68 young in 5 years; perhaps not a record but a most creditable total."

Wanneer ik dergelijke berichten lees moet ik vaak denken dat er blijkbaar heel wat zogenaamde liefhebbers zijn die hun vogels tot legkippen degraderen. Men zwakt de poppen af en legnood is verre van denkbeeldig! Ik kan voor legnood niet genoeg waarschuwen, want is men er niet snel bij, dan betekent dit doorgaans de dood van het wijfje. Ik wees er reeds op vooral niet met te jonge poppen te beginnen; geef voldoende vitaminerijk voedsel, uiteraard naast mineralen, groenvoer enz.; ook dit hebben we zojuist reeds gesteld. Let, wat legnood betreft, ook op poppen die er (vaak door erfelijke oorzaken of lichamelijke afwijkingen) een uitgesproken aanleg voor hebben, vooral die welke te grote eieren produceren. Zie er op toe, dat de vogels door een dierenarts zijn ontwormd, niet samen gehouden worden met hoenderachtigen en niet worden blootgesteld aan te grote temperatuurverschillen. Wacht u voor te ver doorgevoerde inteelt, te droge broedruimten (als binnenshuis wordt gefokt) enz. Overigens kan het helemaal geen kwaad de broedeieren, als het legsel eenmaal voltallig is, snel te schouwen, opdat we kunnen controleren hoe de positie (de ligging) van het embryo is; dit kan men het beste één week nadat de vogel is gaan broeden, realiseren. Het jong kan nl. verkeerd in het ei zitten; het kopje moet namelijk dicht bij de luchtkamer liggen; is dit niet het geval, dan zal het jong zich slechts uiterst moeilijk (of in het geheel niet) uit het ei kunnen bevrijden. Let u er voorts ook op, dat de broedparen niet

overgeconditioneerd zijn of te vet, wa nogal eens bij beginnende aviculturisten (uit foutieve bezorgdheid) voorkomt. Daarom een goede raad: sluit u aan bij een plaatselijke vogelvereniging er vraag advies aan ervaren kwekers, ook als het spreekwoord 'zoveel hoofden zoveel zinnen' vaak van toepassing za zijn. . . . U 'pikt' er toch altijd het nodige van op!

Wat nestcontrole betreft: beperk dit tot het allermeest noodzakelijke. Aan het piepen hoort men gewoonlijk dat de borenlingen uit het ei zijn gekropen. Komt he een enkele maal voor dat de jongen eer dag of wat later uitkomen, dan is er, eenmaal accuraat aangetekend in ons kweekregister, nog geen man overboord. Breek in elk geval nimmer eieren open en help de zich uit het ei bevrijdende jong niet een handje; er is slechts dan hulp wenselijk als duidelijk blijkt dat het jong met kop en/of vleugels aan de eischaal kleeft! Bedenk wel, dat veel nestcontrole gewoonlijk resulteert in verlaten jongen!

Het broeden wordt door beide vogels gedaan; van 's morgens tot in de late middag broedt de man, de overige periode wordt door de pop gerealiseerd. Ik heb beide geslachten slechts hoogst zelden samen op het nest aangetroffen. In dit verband moet ik er de liefhebber op attenderen dat het wel eens voorkomt dat het mannetje het eenvoudig vertikt aan het broedproces deel te nemen; vooral bij nog jonge, onervaren mannetjes zien we dit nog wel gebeuren. Daar is weinig aan te doen. Vandaar dat ik het altijd beter vind – maar daarover kan men van mening verschillen – met de fok te wachten tot beide partners twee jaar oud zijn; mocht echter blijken dat ook dan de man nog in de 'boosheid volhardt', dan zit er niets anders op dan de pop een andere gezel te geven, de betreffende man dient voor verdere fok te worden uitgesloten, al kan men het een volgend broedseizoen nog een keer proberen; de kans dat het dan goed gaat zijn evenwel minimaal. Indien overigens blijkt, dat een bepaald jong, onervaren koppel verre van bevredigende broedresultaten laat zien, is het verstandig beide vogels aan andere partners te koppelen. Maar nogmaals wil ik er met nadruk op wijzen, dat de beste koppels worden verkregen als de vogels zelf een keuze kunnen maken. Daarvoor moeten verschillende nog nimmer gepaarde, dus jonge vogels, bij elkaar in een ruime volière worden ondergebracht, d.w.z. evenveel mannetjes als wijfjes. Geef de vogels kleureringen om de poten. Na verloop van reeds enkele dagen zal men zien wie ir

wie is geïnteresseerd. Terug naar de eieren. Er zijn nog wel eens aviculturisten die vuile eitjes (dat wil zeggen: besmeurd met mest) met een watje met lauw water proberen schoon te maken. Ik zie hier werkelijk geen enkel heil in, omdat we alleen nog meer poriën van de eischaal ermee verstoppen, zodat zuurstof nog moeilijker kan toetreden en we dus van de wal in de sloot geraken. Laat derhalve de 'vuile' eieren met rust; in negen van de tien gevallen zullen zij normaal uitkomen. Gekneusde eieren worden natuurlijk wel verwijderd. Nagellak of een stukje tape kan bij héél kleine scheurtjes nog wel eens succes hebben, maar over het algemeen baat het niet en zullen we dergelijke eieren als verloren moeten beschouwen.

Na een broedperiode, afhankelijk grotereels van de buitentemperatuur, van 19-21 dagen komen de jonge Valkparkieten uit het ei; ze zijn dan met fijn geel dons bedekt. De eerste uren na het uitkomen is vooral absolute rust van groot belang. Wanneer de vogels geregeld door allerlei storingen worden opgeschrikt is de kans groot, dat de ouders er snel de brui aan geven, op z'n minst kan de broedduur wat langer zijn! Maar dan heeft u geluk gehad! Natuurlijk zal af en toe nestcontrole noodzakelijk zijn, maar doe alles weloverwogen. Dit geldt natuurlijk ook als de jongen aan het groeien zijn; af en toe een kijkje in de blok kan geen kwaad; de jongen zullen u overigens met wiegende lijfjes en blazend als een jong poesje proberen te imponeren.

Bekijk op afstand (of met behulp van een verrekijker, dit laatste is me altijd goed bevallen!) of de jongen goed worden gevoerd en mocht dit niet het geval zijn, dan zal een voeding met de voederspuit noodzakelijk worden, of er zullen pleegouders moeten worden ingeschakeld.

Veel liefhebbers wensen hun vogels ook te ringen; persoonlijk gebruik ik ringen met een doorsnede van 5.4 mm. Ring evenwel niet te vroeg. Een vaste tijd is hier echter erg moeilijk te geven, omdat die afhangt van de snelheid waarmee de jongen groeien; vogels die een rijke foerage krijgen toegediend groeien uiteraard sneller dan vogels die minder voedzaam voedsel krijgen toegestopt. Gewoonlijk wordt het ringen tussen de zevende en tiende dag gedaan. Maak de ringen zwart (boven een brandende kaars bijvoorbeeld), want blinkende ringetjes willen nog wel eens aanleiding geven tot min of meer grote teleurstellingen; de ouders willen ze namelijk vaak uit het nest verwijderen; dat er toevallig aan zo'n blinkend 'ding' ook

nog een vogel vastzit maakt totaal niets uit... Het ringetje wordt (in de avonduren, want dan is de drang om het nest schoon te houden bij de ouders wat minder) allereerst over de twee voortenen geschoven, die met vaseline aan elkaar 'geplakt' zijn, waarna de achtertenen tegen het loopbeen worden gelegd ('geplakt'), zodat de ring verder opgeschoven kan worden. Omdat veel mensen denken, dat jonge vogels uiterst bevatelijk zijn voor allerlei besmetting, wassen zij eerst de handen alvorens de te ringen jongen beet te nemen. Al klinkt het wellicht wat vreemd in de oren maar was uw handen dit keer niet, maar wrijf ze goed met een graspol in, zodat onze menselijke luchtjes worden verdreven.

Als opkvoeder kan men, naast groenvoer en in water (geen melk, dat verzuurt) geweekt oud brood, vermengd met fijn geprakt hardgekookt eigeel, gekiemde gras- en onkruidzaden geven, als ook geweekte en gekiemde trosgerst. Ook graszaden in de aren, fruit en meelwormen worden graag, althans door vele, geaccepteerd.

Na 4-5 weken verlaten de jongen het nest, maar ontvangen nog zeker 3-4 weken voedsel van de ouders. Beginnen de ouders aan een nieuwe broedronde, dan doen we er goed aan de jonge Valkparkieten uit de volière te verwijderen, want dan beginnen ze al zelf te eten en tekenen te vertonen dat ze op eigen benen willen staan. Voor deze jongen houden we een zogenaamde baby-ren (vlucht) beschikbaar. Men geeft voorlopig hetzelfde opkvoeder als waar de vogels aan gewend waren toen ze nog door hun ouders werden gevoerd in de fokvolière; voorts verstrekt men veel gekiemde zaden, het normale Valkparkieten-menu en water in ondiepe schalen en nimmer in gebruiksvoorwerpen die een binnenwaartse bovenrand hebben, daar de kans bestaat dat de vogels bij het naar boven komen na het drinken, met de kop of de snavel achter deze rand blijven hangen en dan verdrinken. Overigens kan men de jongen van de laatste (3de) ronde tot in de herfst bij de ouders laten (die op hun beurt natuurlijk niet meer over een broedblok beschikken). Zijn de jongen van de eerste twee broedsels helemaal zelfstandig geworden, hetgeen wil zeggen als ze zo'n drie tot vier weken in de babyvlucht hebben rondgevlogen) dan kunnen ze naar hun uiteindelijke vlucht of ren, waar ze dan werkelijk de ruimte hebben en naar hartelust kunnen vliegen en klauteren en aldus lichamelijk geheel gezond en goed kunnen uit-

groeien. Nu kan het wel eens gebeuren dat er één of meer jongen dik gaan zitten (dus met opgezette veten) en met een rood opgezwollen achterlijf er maar ziekelijk uitzien. Plaats dergelijke patiëntjes direct apart en verstrek enkel in melk geweekt oud wit- of bruinbrood (om de twee uur verversen; bij extra warm weer niet meer klaarmaken, dan de vogels in 15 minuten kunnen opeten) en voeg aan het water een mespuntje zuiveringszout toe - gedurende drie dagen. Genoemde toestand ontstaat gewoonlijk door het te snel nuttigen van ongepelde zaden; laat de vogels dus de eerste weken hun opkvoeder enzovoort behouden, zoals is gesteld.

Zijn de jongen ca. 3 maanden oud, dan verkleurt de vleeskleurige snavel naar een donkere tint en zet de rui in en die - als alles goed en normaal verloopt - na ca. 9 maanden moet zijn voltooid. De vogels zijn op die leeftijd biologisch gezien ook geslachtsrijp, maar ik raad de liefhebber altijd aan nog minstens 8 maanden te wachten voordat ook deze vogels voor de fok worden ingezet; de beste broedsels krijg ik - u weet het - van paren die ca. 2 jaar oud zijn.

Vaak nog voordat de jongen geheel zelfstandig zijn geworden begint de pop aan een tweede ronde, ja het gebeurt wel dat een tweede broed wordt gestart als de jongen van het eerste broed nog in het nest verblijven.

Opletten in een dergelijke situatie is dan alleszins geboden, aangezien de man dan graag achter z'n 'spruiten' begint te jagen. Men neemt de jongen in zo'n geval direct uit de volière; de jonge vogels dienen dan verder met de voederspuit grootgebracht te worden. Heeft men de gelegenheid verder om voor een tweede (en derde) ronde het broedblok schoon te maken, dan moet dit zeker worden gedaan, om bloedluis en dergelijke geen kans te geven.

Tenslotte nog dit: het sexen van onvolwassen Valkparkieten - en dit geldt ook voor de verschillende kleurmutaties - is erg moeilijk en het zal uiteindelijk eerst na langdurige observatie mogelijk zijn de mannen van de poppen te onderscheiden en wel door het feit dat de jonge mannetjes al vroeg in hun leventje beginnen te 'zingen'. Heeft men echter geen tijd voor dergelijke, soms langdurige observaties, dan kan men kijken naar de buitenste zoom van de buitenste staartveren; bij de popjes zijn deze penen egaal geel of geelgrijs en bij de mannetjes altijd gevlekt. Helaas gaat dit 'ezelsbruggetje' niet op bij albino's en bonte vogels met witte buitenste staartpenen.

osel

De

(H)Erkenning van Mutanten

Al enige jaren wordt gefokt met kleurkanaries die een afwijkend uiterlijk bezitten, afwijkend van de "normaalvogel" in dezelfde pigmentgroep. Het is een pluspunt dat zulke afwijkingen gesignaleerd worden, dat kan namelijk alleen als de eigenaar/fokker zijn vogels zorgvuldig bestudeert, hetgeen eigenlijk veel te weinig gebeurt. Zoals altijd, een pluspunt heeft onvermijdelijk ook een minpunt, in dit geval idem dito met een randje. Want, de constateerder(s) van de afwijking zouden het vraagprogramma aangepast willen zien, men zou de "eigen" afwijking als kleurslag(en) opgenomen willen zien op dat vraagprogramma. Op dit moment zijn drie afwijkingen aan de orde waarvoor erkenning gezocht wordt, over tenminste twee daarvan is eerder gepubliceerd in "Onze Vogels".

Omwille van de duidelijkheid worden de drie afwijkende verschijningsvormen in dit artikel als volgt gedefinieerd:

1. de PW-mutant = de afwijking die manifest werd bij de heren v. Went en Persoon en inmiddels ook door meerderen gefokt wordt;
2. de Melanin-Central of Topaas of Franse Mutant = drie namen die gehanteerd worden voor een en dezelfde afwijking, ontstaan in Frankrijk en/of Italië;
3. de v. Haaff-mutant = de afwijking die manifest werd bij Dhr. v. Haaff en inmiddels door een (beperkt) aantal anderen uitgeteerd wordt.

1. De PW-mutant is nu twee jaar als "nieuwe mutatie" ingezonden geworden, de keurende keurmeesters kwamen vrijwel unaniem tot de naamgeving goudbruinpastelivoor. Men zag er wel wat vreemds aan, kwamen uiteindelijk toch tot voornoemde naamgeving, uitgaand van de gepresenteerde verschijningsvorm. Alhoewel die geconcludeerde naam verdedigbaar is moet toch vastgesteld worden dat het in feite gaat over een vogel die genetisch thuis hoort in de groenserie, niet in het bezit zou zijn van de "klassieke" pastelfactor en ook niet de "klassieke" ivoorfactor zou bezitten, volgens de inzender(s) fokker(s). Dus, een groene die eruit ziet als een goudbruinpastelivoor.

Volgens v. Went (Onze Vogels 2/84) is de afwijking oorspronkelijk ontstaan uit de paring van phao-ivoor-man x zilverbruin/ino pop. Helaas werd niet vermeld of het afwijkende jong dan wel een

pop was, wel is aangegeven dat het om een zwartogig jong ging.

H. Willemsen (Onze Vogels 5/84) voert in de verklaring van de PW-mutant het begrip 'puntmutatie' in; daarbij gaat hij voorbij aan het feit dat veruit de meeste genveranderingen (=factorverandering), als oorzaak voor mutatieve verschijningsvormen, puntmutaties zijn of kunnen zijn. Alle thans erkende mutatieve verschijningsvormen kunnen ontstaan zijn door een puntmutatie; in feite is het alleen interessant te weten of één gen bestaat uit één of uit meerdere tripletten. Er moet verschil gemaakt worden tussen de lgen/lfactor-theorie en de lgen/triplet-theorie. Het is welhaast ondenkbaar dat een gen geheel zelfstandig een factor beheerst cq manipuleert, redelijker is te veronderstellen dat een factor stoelt op meerdere genen. Hetgeen betekent dat een factor tot werking komt door een x-tal tripletten, 10, 100, 1000, wie het weet mag het zeggen. Naarmate meer tripletten in het geding zijn wordt de kans op puntmutaties evenredig groter, daarbij moet in oogenzamen genomen worden dat niet iedere puntmutatie aan het uiterlijk van het "slachtoffer" afleesbaar is.

Reproductie van leven is in de cel voorbehouden aan de DNA/RNA-code, met name het RNA speelt in die reproductieve werking een belangrijke rol. Het DNA vormt een dubbele helix bestaande uit de nucleotiden A-T en C-G, deze helix wordt in het algemeen aangeduid als chromosoom; veruit het meeste in de cel aanwezige RNA is enkelstrengs. Bij delingsprocessen moeten chromosomen bijgebouwd worden, identiek aan het delende chromosoom. De uitvoerder daarvan is het RNA, in stappen wel

te verstaan. Achtereenvolgens komen in actie het RNA (= boodschapper-RNA), het rRNA (= ribosomaal-RNA) en het tRNA (= transport-RNA).

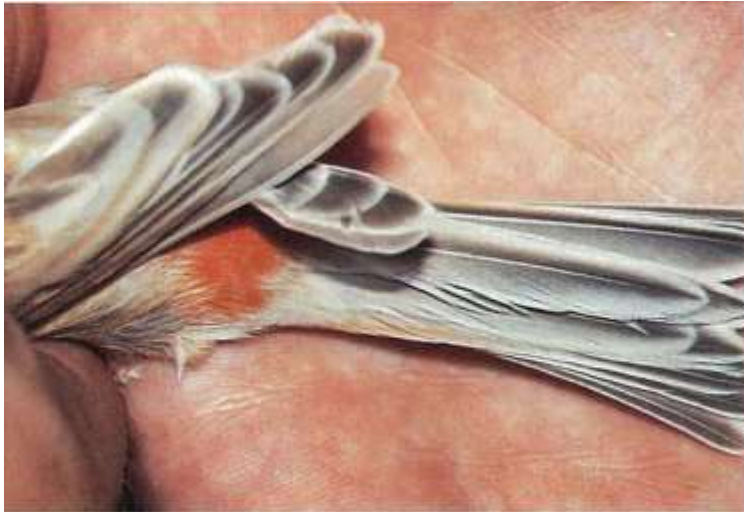
Als 'ergens' in de gecompliceerde RNA-klus iets mis gaat, bij het boodschappen doen, bij het aflezen van de ribosomen of bij het transport van het bestelde, dan ontstaat een afwijkend DNA, met mogelijk consequenties voor de verschijningsvorm uiteindelijk. En, het afwijkend DNA kan zichzelf alleen als afwijkend (laten) reproducieren, ook de replica's zijn afwijkend.

Wanneer de DNA-afwijking tot effect heeft dat de kleuruiting, zowel in de pigmentatie alsook in de vetstofkleuring, afzonderlijk of gezamenlijk, afwijkt van het normale, dan gaat de fokker er eens even goed voor zitten.

Want, als de afwijking erfelijk blijkt heeft hij (of zij) iets nieuws! Veel fokkers zouden, bewust of onbewust, verguld zijn met iets dat nieuw is, om verschillende redenen. In de postuurkanarie-sector uit zich dat door het steeds maar weer construeren van "nieuwe" rassen, de Fiorino is daarvan een goed voorbeeld; bij kleurkanaries ligt het accent meer op de nuanceringen vandaag.

Zorgvuldige bestudering van het art. van v. Went maakt duidelijk dat de afwijking die onderwerp van bespreking is niet als geslachtsgebonden ingeschat kan en mag worden, dan MOET de afwijking als onafhankelijk (= autosomaal) getaxeerd worden; omdat de paring van mutant x mutantvrij zowel mutantzonen alsook mutantdochters op heeft geleverd, zou de vererving als dominant ingeschat dienen te worden. Ergo, dominant en onafhankelijk. Waar brengt ons dat?

De ivoorfactor en de pastelfactor vererven strikt geslachtsgebonden, zonder afwijkingen; vogels uit de groenserie hebben duidelijk herkenbare pigmenteigenschappen. Onder invloed van de "PW-factor" ontstaan dominant en onafhankelijk vogels die de pigmenteigenschappen van de groene niet of nauwelijks laten zien, buitendien lijken ze de pastelfactor en de ivoorfactor te bezitten. Dus, de PW-factor laat, geheel in strijd met de geslachtsgebonden karakteristieken van pigment en bijkleur, vo-

Topaas. Let op de pigmentligging. De foto maakt overduidelijk hoe de naam Melanin Central ontstond.

P.W.-Mutant. Foto Paul Pütz

Van Haaf-mutant, let op de opasachtige pigmentkleur en streping. Foto Paul Pütz

gels verschijnen die er uitzien alsof ze aan geslachtsgebonden mutantfactoren onderhevig zijn, terwijl dat niet zo is. Daarbij komt nog dat de veronderstelde dominantie van de PW-factor niet altijd opgaat, er ontstaan volgens opgave ook jongen die split zijn voor deze factor, dat is strijdig met de dominantie.

Gedacht zou kunnen worden aan een dominantie onder voorwaarden, m.a.w., een dominantie die pas manifest wordt als aan een aantal ANDERE genetische eisen wordt voldaan. Dat laat onverlet dat de PW-factor als factor een boeiend gegeven is, in genetische zin zelfs opmerkelijk genoemd mag worden. Maar . . . , qua verschijningsvorm voldoet het effect van de factor niet aan het criterium dat onverbiddelijk geldt voor mutaties: het resultaat van de mutatie moet NIEUW zijn! Vogels die eruit zien als goudbruinpastelivoren kunnen vandaag op twee manieren tot stand komen, en dat is dat. Zeker opmerkelijk, maar in onvoldoende mate herkenbaar. 2. In *Onze Vogels* (3/85) gaat v. Mol in op de Topaas; ook Ascheri (Frankrijk) en Walker (Engeland) en Houzé/Wronski (België) hebben uitvoerig de lofzang van de topaas bezongen. Alle schrijvers leggen een link naar de ino, dat deed ook Veerkamp (OV 2/84); de vraag rijst of deze link door de zes publicisten, los van elkaar, is gevonden of dat men het eens is met de man die het eerst deze link veronderstelde.

Kijkend naar de uitkomst van de toegepaste paringen kan en mag gesteld worden dat de topaas onafhankelijk en recessief vererft; alleen in combinatie met de inofactor verandert de puntmutatie (sorry Henk) in een puntspiegeling, topaas + inofactor levert een nogal dominante karakteristiek op.

Merkwaardig is dat de inofactor zo'n dominante rol speelt in het denken van de publicisten/fokkers, men kan er toch niet omheen dat de pigmentligging bij de topaas sterk lijkt op de pigmentligging van de satinet. Ook bij de satinet ligt het pigment gegroepeerd langs de schacht van de veer, terwijl bij de ino het pigment juist langs de uiterste randen van de veer aangetroffen wordt.

v. Mol verstaat onder een volle topaas een vogel met vooral een maximaal eumelaninebezet, zo'n eumelaninebezet mag zeker bij de ino's niet verwacht worden! Ino's worden ino's door een vrijwel volledige beletting-eumelanine, in feite blijft alleen de phaomelanine zichtbaar.

Dat uit de paring van topaas-man x satinet-pop klassieke jongen ontstaan is logisch, kijkend naar de verervingskarak-

use!

teristieken van de topaasfactor en de satinetfactor. Normaliter zijn de zonen uit deze paring split voor topaas en topaas, de dochters zijn split voor topaas; v. M. concludeert echter uit deze paring dat de topaas-factor niet in verband met de satinet gebracht behoeft te worden, op grond van wat?

Het kan toch niet zo zijn dat de topaas-factor werkt als "wisser" van eventueel aanwezige andere genetische eigenschappen? Het is eveneens merkwaardig dat de topaas door velen geschilderd wordt als een multiple allelomorphe van de inofactor, als dat inderdaad het geval zou zijn ligt het toch voor de hand dat makkelijk roodogige topazen het levenslicht aanschouwen, in de diverse uitkomstopgaven komen deze niet voor, onveranderlijk worden de ontstane roodogen phao's genoemd, de dubbel aanwezige ino-factor verhindert het optreden van topaas-effecten.

Het is verdedigbaar te constateren dat de aanwezigheid van de inofactor in enkele vorm het optreden van "halve" topazen mogelijk maakt, waarbij opvalt dat de zogenaamde "halve" topazen beter en makkelijker herkenbaar zijn dan de "volle" topazen. Volle topazen worden nogal eens als agaastpastellen "uitgescholden", ook dat is verdedigbaar. Uitsluitend uitgaand van de ter keuring aangeboden exemplaren zou de naam

"zwartog-satinet" niet als onbehoorlijk aangemerkt kunnen worden, zeker niet qua pigmentligging.

Het mag niet uitzonderlijk genoemd worden dat onderliggende factoren het uiterlijk van de drager beïnvloeden, kijk maar naar de bruin/opaal, de bruin/ivoor, de goudisabel/satinet en de bruin/ino, soms ook groen/isabel. De inofactor kan mutatis mutandis bijdragen in de verschijningsvorm van de topaas, de multiple-allelomorfe-karakteristiek is onvoldoende aangetoond.

Zeker, de satinetfactor vererft strikt geslachtsgebonden, de term "zwartog-satinet" is derhalve onjuist inzake de verervingskarakteristiek, maar is in ieder geval juist dan de term "zwartog-ino", die ook al gebezigd is voor de topaas. Om deze mutant als erkende kleurslag op welk vraagprogramma dan ook op te voeren moet nog veel gebeuren, zolang de splitvogels beter herkenbaar zijn dan de "vollen" lijkt plaatsing nog opportuun.

3. Over de mutant-van Haaff is nog maar weinig gepubliceerd tot nu toe, het is dan ook nodig om in te gaan op dit fenomeen. Thans zijn erkend twee soorten roodogen, de ino en de satinet. De pigmentligging bij beide soorten roodogen verschilt, beide hebben één ding gemeen, 85% der roodogen bezit een bruine tot lichtbruine uitmontering qua

pigment. Daarvan onderscheidt de roodogige mutant-van Haaff zich na drukkelijk, het zichtbare pigment van deze mutant is blauwgrijs getint, een "verdunde" agaatopaaluitmontering. Die pigmentgradatie kan tot nu toe middeels de ino- of de satinet-factor niet be-reikt worden; blijft over de vraag wa dan aan de orde is. De verervingskarakteristiek is als bij de opaal, de ino, de recessief-witte, dus, recessief en onafhankelijk (speciaal voor WB: autosomaal). Ook hier werd (voorzichtig) geopperd dat de mutant wellicht een multiple-allelomorfe is van de ino-factor kijkend naar de afbeelding is dat slecht te verdedigen. Immers, de rug toon streping (dus eumelanine), bij de ino wordt dat niet of nauwelijks zichtbaar. Misschien een derde roodogfactor, anders dan de ino en anders dan de satinet, uitgevogeld moet ook nog worden in welke pigmentgroep de vogel thuis hoort, dat de vogel lijkt op een agaato paal met rode ogen wil nog niet zeggen dat hij/zij daadwerkelijk in de agaatserie behoort.

Indien de nafok net zo duidelijk herkenbaar is als het gefotografeerde exemplaar zal de erkenning geen problemen op hoeven te leveren, de tijd zal het leren.

Jan Kuiper

NIEUW Mountain Breeze NIEUW Negatieve Ionen Generator f.179,-

Op velerlei verzoek speciaal ontwikkeld voor vogelverblijven.

- Geschikt voor montage op de beste plaats voor een ionen generator, n.l. centraal aan het plafond.
- Voorzien van dezelfde betrouwbare moderne elektronische schakeling als de Mountain Breeze Air Ioniser met KEMA-keur.
- Ionisatiebereik 4x4 meter (32 ma), luchtzuiveringsbereik 6x6 meter (64 ma). (In stoffige dierenverblijven het ionisatiebereik aanhouden!).
- Reinigt zeer effectief de lucht van zwevend stof, bacteriën, virussen en schimmelsporen en herstelt de natuurlijke ionenbalans in de lucht.
- Vermindert de kans op overdraagbare ziektes via de lucht.
- Bevordert de natuurlijke groei, de gezondheid, de productie van eieren, het algemeen welzijn en verhoogt de weerstand tegen ziektes en stress.
- Ideaal voor de kweker. Voorkomt allergie en caraklachten.
- Kema-stekker geschikt voor elk stopcontact 220 Volt. Verbruik slechts 0,3 Watt.
- Een compleet programma voor in huis, op kantoor, in fabriek of agrarisch bedrijf.

Stt
SIDHA
TECHNOLOGY
& TRADING

Voor informatie bel of schrijf naar:
POSTBUS 1058
3220 BB HELLEVOETSLUIS
TELEFOON 01883-12474

Verkrijgbaar
via uw dierspecialzaak!

HET BESTE ADRES VOOR
ALLE VOGELBOEKEN IS: de

INTERNATIONALE HOBBY-BOEKHANDEL

Rijsseltweg 10
7211 EP EEFDE-GORSSEL
Telefoon 05759-19 50

Gratis folders en catalogus
met speciale aanbiedingen!

VADERDAG = FAUNADAG

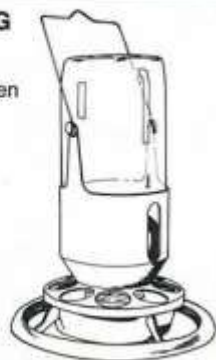
Verwen vader met een echt Fauna kado. ● Flessenhouder geheel uit kunststof met glazen 1 literpot. Geschikt voor water en zaad.

U kunt onze artikelen kopen bij
iedere goede specialzaak.
Informeert anders bij onze fabriek.

Fauna metaalwaren b.v.
Hoofdstraat 138a
5171 DH Kaatsheuvel
Telefoon 04167-7 41 14
Corr.-adres: Postbus 146
5170 AC Kaatsheuvel

VOGELLIEFHEBBERS KENNEN 't

Wetenswaardigheden

Speekselbesmetting

Bij het observeren van mijn vogels stond ik enkele jaren geleden ineens voor de vraag wat de oorzaak kon zijn van veelvuldige sterfte van jonge kanaries. Als liefhebber moet je daar naar blijven zoeken tot je meent het antwoord te weten en in mijn geval betrof het een ziekte door speekselbesmetting. De jongen werden gezond geboren maar in een wat later stadium door de oudervogels besmet. Dan volgt de vraag hoe die oudervogels besmet raakten, welnu dat kan door virussen in de lucht maar ook door bijvoorbeeld het in aanraking komen met ontlasting en vooral urine van muizen. Door die muizen kan het voer zijn bevuild en de oudervogels komen via de poten daarmee in aanraking. Met hun snavel poetsen de vogels zich op, ook hun poten en zie, ook hun snavel en tong komen met de kwade stoffen in aanraking. Daar kanaries hun jongen nu eenmaal niet droog kunnen voeren, gaat er steeds wat speeksel van het ouderpaar met het kropvoer mee naar de jongen en de overdracht is een feit. Het gevolg hiervan kan zijn dat de jonge vogels ziek worden en doodgaan voor ze drie tot zes dagen oud zijn. De overlevenden gaan later de vlucht in maar hebben inmiddels zoveel verkeerde bacteriën in zich dat ook zij niet tot volwassenheid komen. Vooral als de temperatuur wat hoger is, werken dergelijke bacteriën nog harder en in negatieve zin door. Vogels worden dus besmet voornamelijk door onhygiënische verzorging. Wat kunnen wij er tegen doen. Op de eerste plaats betrachten we een goede hygiëne en tevens letten we er op of de oudervogels een gezonde lichaamskleur hebben, een blankrossige kleur. Wanneer die huidskleur niet goed is, bijvoorbeeld grauw, witachtig, dan moeten we al argwanend zijn, de vogel kan best eens iets onder de leden

hebben. Overigens, besmetting kan ook geschieden door vogels die zo op het oog kerngezond zijn. In elk geval, als we twifelen moeten we naar de dierenarts met onze vogels, alleen hij is in staat om de juiste medicijn te verstrekken.

L.A. van Oostrom

Verenplukken bij agaporniden

Er worden nogal eens vragen gesteld naar de oorzaak van het verenplukken bij agaporniden. Dat verenplukken begint zodra bij de jonge vogels de veren op rug en vleugels gaan doorkomen. De ene dag zie je nog niets bijzonders, de andere dag zijn bijna alle veertjes van de vogels verdwenen. Het kan zelfs zo erg zijn dat de jonge vogels geheel onder het bloed zitten en dan zal ook de buikbevedering bij de oudervogels meestal door bloed besmeurd zijn. Als zich dit nu voordoet bij slechts een koppel, kun je je afvragen of een van die oudervogels de schuldige is maar meestal is dat niet zo en zal men al gauw merken dat ook bij andere koppels welke in diezelfde kweekruimte worden gehouden dit verschijnsel zich voordoet. De oorzaak kan velerlei zijn, maar meestal moeten we het zoeken in het materiaal waarvan het nestblok is gemaakt. Dit kan zijn watervast multiplex, geplastificeerde spaanplaat of gewoon blank vuren, grenen of beukenhout.

In de nestkast wordt door de agaporniden het nest gebouwd en zij gebruiken daar meestal de bast van wilgentakken voor. Met het gereed komen van het nest, zal ook de vochtigheid in het nestblok toenemen, die vochtigheid is weliswaar nodig voor het goed uitkomen van de eieren maar al het overtollige

vocht moet uit die nestkast kunnen. Heeft men nu nestkasten van watervast multiplex of geplastificeerde spaanplaat, dan wordt het overtollige vocht niet door de nestkast zelf opgenomen, het vocht kan niet weg. Geleidelijk aan ontstaat er condens in de kast. Als men in die gevallen het deksel van de nestkast licht, zal men zien dat de binnenkant gewoon nat is. Soms zelfs zo erg dat het water er afdruipt. De ontlasting van de jongen in dat nest neemt toe naarmate ze groter worden en ook de temperatuur in de kast stijgt. Deze temperatuurstijging zal de condensvorming nog verhogen. Bij het openen van de nestkast ruikt men in die gevallen een sterke ammoniakgeur. Welnu, dat alles is funest en moet als aanleiding worden gezien tot het verenplukken. Er is maar een oplossing en dat is de nestkasten goed schoon maken en daarna goed laten drogen. Geef intussen de jonge agaporniden een andere schoon en droge nestkast, doe daarin wat houtkrullen (niet van hard hout) of wat stro of gedroogd gras. Plaatst de jongen in de kast en hang die kast op dezelfde plaats terug. Weldra zullen de oudervogels hun taak weer opnemen en verder voeren. De jonge vogels groeien door en u zult merken dat binnen enkele dagen de veergroei weer doorzet en dat het verenplukken over is. Willen we verenplukken voorkomen, dan dienen we te zorgen dat er in de kweekruimte een goede luchtcirculatie is en een vochtigheidsgraad van 60 tot 70 procent. Gebruik nestkasten van een soort hout welke goed vocht opneemt, bijvoorbeeld vuren, en houdt de zaak schoon. Uw vogels zullen er wel bij varen.

Frans van den Bergh

De kop-, kin- en keelveertjes van de mannelijke exemplaren in prachtkleed zijn rood. De nek en bovendelen zijn geelachtig grijsbruin. Op het midden

van het rugdek zijn, evenals de vleugeldekveren, grijsbruin met geelachtig beige omzoringen. De staart is kort en grauwbruin van kleur. De borst is geel-

achtig bruin bewolkt en de rest van de onderzijde meer vuil wit. De snavel is hoornkleurig met zwarte strepen. Ogen donkerbruin, poten licht hoornkleurig. De popjes alsook de jonge vogels missen het rood aan de kop, kin en keel en zijn daar bruin en zwartachtig fijn gestreept met een geelachtige streep boven de ogen. Een ondersoort is bekend, *Q.c. rhodesiae*, waarvan het rood op de kop scherp is afgelijnd terwijl dit bij de nominaatvorm geleidelijk overgaat in het geelachtige grijsbruin van nek en bovendelen.

Het zijn bewoners van grote steppengebieden in Zuid Ethiopië en Zuid Soedan tot Tanzania en Oost Zambia. Tussen het hoge gras en de onkruiden worden van soortgelijke stengels de nesten gebouwd welke zijdelings bovenaan een insluipgang hebben. Een legsel bestaat uit gemiddeld 3 vaalblauwe blauwgroene of roze achtige eieren welke roodachtig grijze, bruine of zwarte vlekjes en streepjes vertonen. De broedduur bedraagt 14 dagen. Hun voedsel bestaat uit gras- en onkruidzaden, granen en insecten.

Ze leven in grote groepen welke altijd onderweg zijn, het is daaraan mede te wijten dat er niet van een vaste broedperiode sprake is.

Bergkwartel (*Oreortyx pictus*) Douglas 1872

Tekst: H. de Geus
Foto: C. Scholtz

De afgebeelde kwartel op de foto geeft geen juist beeld van de bergkwartel zoals we hem in het wild of in de volière kunnen zien. Meestal blijven ze op de grond en hebben een opgerichte houding. De kuif, die lang en dun is, staat recht op zijn kop!

In de natuur komen ze zelfs tot grote hoogten in de bergen voor in het westen van de Verenigde Staten van Amerika.

Van de bergkwartel zijn een vijftal ondersoorten bekend die waarschijnlijk slechts weinig van elkaar afwijken.

Huisvesting, voeding en verzorging.

Deze vrij grote kwartel (25-30 cm.) heeft uiteraard wat meer ruimte nodig. Hoewel ze vrij rustig zijn. We hebben minstens 1.25 x 1.25 nodig per paar.

Het meest verblijven ze op de grond. Het voedsel kan ook hier weer bestaan uit opfokkorrel II voor kuikens aangevuld met miliet en af en toe wat dierlijke produkten in de vorm van meelwormen, miereneters of andere insecten. Verdere speciale eisen stelt de bergkwartel niet.

Fokkerij.

Het best is om ze paarsgewijs te houden. Het geslachtsverschil is niet duidelijk te zien.

Een legsel (als we de eieren dus niet weghalen) bestaat uit 6-15 eieren die een bleekgele kleur hebben. De broedtijd is 24-25 dagen. Tijdens de opfokperiode is het aan te bevelen om de kuikentjes gescheiden van andere kwartels te houden teneinde pikkerij aan de

snavels en tenen te voorkomen.

De bergkwartel is nog niet zo gemakkelijk te verkrijgen en de prijs is ook aan de forse kant.

Het is een schitterende kwartel die ik toch niet zou aan bevelen bij beginnen de liefhebbers.

Ervaring, met andere soorten opgedaan, is voor het houden van deze kwartel wel noodzakelijk.

Zebravinken in 50 kleurslagen

De Isabel

Wanneer er een mutatie is bij de zebravinken die nog steeds veel onbegrip oproept terwijl hij al 23 jaar bekend is, is dat wel de isabelmutatie. De verwarring die is ontstaan, en dan niet alleen binnen onze landsgrenzen, wordt veroorzaakt door de grote kleurvariëaties binnen deze kleurslag. Op de eerste plaats wist men bij het ontstaan van deze mutatie niet wat er eigenlijk verandert ten opzichte van de wildvorm en om de tweede plaats werd de grijze isabel niet als isabelmutatie onderkend.

De isabel is indertijd ontstaan in een stam bruine zebravinken. De eerste isabellen waren dus vogels in de bruinserie. Het uiterlijk rechtvaardigde daarom de benaming isabel volledig, maar met deze benaming werd het onbegrip over de isabel eigenlijk geboren.

Bij deze mutatie is sprake van een sterke vermindering (reductie) van het zwarte pigment (eumelanine). Dit houdt dus in dat bij de zebravink de zwarte tekening verdwijnt en dat de grijze kleur ook niet meer aanwezig is. Wat er overblijft is, wanneer het een man betreft, een crème vogel met de volle wangvlek en flanktekening. Een eenvoudig crème vogel zonder verdere tekening wanneer het een pop betreft. Nu is het niet zo dat door de isabelfactor altijd het totale bezit aan zwart pigment verdwijnt, deze mutatie kent een grote variatie in reductiesterkte. Zo komen er isabellen voor die veel weg hebben van erg flets gekleurde normale bruine zebravinken, maar ook isabellen zoals op de foto zichtbaar zijn. De stelling dat isabellen

herkenbaar zijn aan het missen van de borsttekening, de oogstreep en de staarttekening gaat beslist niet op. Wanneer inderdaad al het zwarte pigment (in de bruinserie het donkerbruine pigment) is verdwenen, missen de isabellen deze tekening. Wanneer dit pigment niet volledig weg is blijft nog – soms heel zwak – wat tekening zichtbaar, zo zelfs dat die tekening zich heel duidelijk aftekent. Deze isabellen worden zoals gezegd niet als isabel herkend en gingen een eigen leven leiden onder de benaming recessief zilvers. In een artikel in het voorjaar van 1986 kom ik op deze recessief zilvers terug.

Bij de afgebeelde isabel man is ook nog duidelijk iets waarneembaar van de bloktekening op de staart, dit ondanks dat het een zeer lichte isabel betreft. Het dek van de man is voor een tentoonstellingsisabel eigenlijk iets te licht. In de standaard staat hierover dat deze lichtcrème moet zijn en daaraan voldoet deze man wel, alleen is bij deze man duidelijk een 'tekening' waarneembaar in het vleugeldekk. Deze tekening wordt veroorzaakt door de kleur van de buitenvlaggen van de vleugelpennen en vleugeldekkveren. Bij deze man zijn de buitenvlaggen duidelijk iets te donker t.o.v. de binnenvlag. Bekijken wij het van de andere kant dan zouden wij kunnen zeggen dat de binnenvlaggen te licht zijn. Ideaal is een egaal gekleurd rug- en vleugeldekk, maar dat is bij de isabellen niet haalbaar. De keurmeesters zullen derhalve de kleur van het rugdek wat soepel beoordelen. De af-

gebeelde pop is wat grauw van kleur, dit komt omdat de pop een grijze isabel is. Deze pop heeft nog een heel klein beetje zwartpigment in haar bevedering. Aangezien het maar zo weinig is geeft het haar een zilvergloed, was het meer dan zou de pop lichtgrijs van kleur zijn geweest.

De isabelmutatie vererft autosomaal recessief, dit wil dus zeggen dat uit de paring van een isabel aan b.v. een normaal bruine zebravink alle jongen bruin zullen zijn. Ze zijn echter wel split voor isabel. Deze splitvogels onderling gepaard geven 25% isabellen. Wanneer u isabellen heeft en u wilt deze via b.v. forse bruine zebravinken verbeteren, is een paring tussen een isabel en zo'n forse bruine aan te bevelen. Zoek voor een dergelijke paring een forse pop op die erg 'warmbruin' van kleur is en die een fletse staarttekening heeft. Ook een zwakke oogstreep verdient bij zo'n paring de voorkeur. De splitvogels die uit een dergelijke paring worden geboren kunnen dan gebruikt worden voor de kweek met lichtgekleurde isabellen. De isabellen zijn een paar jaar weg geweest, gelukkig dat ze de laatste jaren weer wat meer worden gezien. Ook de isabel verdient een ereplaatsje tussen alle andere kleurslagen op onze tentoonstellingen.

Telst: Hans Klören
Foto: Ton de Bruijn.

Pestvogels

prof. dr. Anthonie Stolk

Pestvogels *Bombycilla garrulus* worden van tijd tot tijd als wintergast ook in ons land gezien. Hun woongebied omvat de uitgestrekte berken- en dennenbossen van het hoge noorden van Noord-Azië, Noord-Europa en Noord-Amerika en trekken noodgedwongen naar zachtere streken, als de normale voedselbronnen door zware sneeuwval zijn bedekt. Behalve deze soort is in ons land door import ook de Japanse pestvogel *Bombycilla japonica* bekend, alsmede de Amerikaanse cederpestvogel *Bombycilla cedrorum*.

Het onderscheid tussen deze soorten is in het verenkleed gelegen. Om hier enigszins wegwijs te worden, gaan wij het best van de gewone pestvogel uit. Deze wordt gekenmerkt door roodachtig grijze bovendelen, terwijl de onderdelen lichter zijn en geleidelijk in een witachtig grijs overgaan. Rode, gele en witte veerpunten aan de vleugels. Rode en goudgele punten aan de staart. Teugels, keel, kin en een streep over het oog zwart. Roodbruin voorhoofd en stuit. Zwarte snavel en poten. Roodbruine ogen. Het vrouwtje van deze ongeveer twintig centimeter lange, indrukwekkende vogel is doffer en matter van tint. De hoornachtige rode veerpunten zijn heel wat minder ontwikkeld.

De cederpestvogel laat witte onderstaartdekveren zien, rode wasachtige hoornplaatjes aan de uiteinden van de armpennen en gele punten aan de staartveren. Onder het oog loopt een witte streep van de snavel onder het oog langs naar het achterste gedeelte van de kop.

De gele partijen worden bij de Japanse pestvogel gemist.

Zowel in het wild als in de volière kunnen pestvogels heel wat voedsel aan. Men moet er terdege rekening mee houden, dat ze vrijwel niet te verzadigen zijn en dat men wel door kan gaan met de voerbak te vullen (wat men natuurlijk om begrijpelijke redenen niet doet). Men heeft in dit opzicht proefnemingen gedaan, waarbij bleek dat deze vogels elke dag hun gewicht aan voedsel kunnen verteren. Geen wonder dan ook dat ze zich in de wintermaanden zo vol met zaden en bessen kunnen stoppen, dat ze soms helemaal niet meer in staat zijn om te vliegen. Uiteraard kunnen zulke vogels soms vrij gemakkelijk

worden gevangen. Het zomermenu blijkt voornamelijk uit insecten (muggen vooral) te bestaan, waarvan daar in het hoge noorden reusachtige hoeveelheden aanwezig zijn. Menige vakantie in Lapland werd bepaald niet zo aangenaam gevonden als men zich had voorgesteld.

De voedselvoorziening is natuurlijk voor elke vogel van belang, maar voor de pestvogels wel zeer in het bijzonder. Zijn de dieren tijdens de trek oververmoeid en dreigen ze op een gegeven moment door uitputting tegronde te gaan, dan zijn ze in veel gevallen nog vrij gemakkelijk te redden door hen gedoseerd voedsel te verschaffen. Lijstervoer is hiervoor bijzonder geschikt, waaraan wat fijngemaakte appel en vitaminen kunnen worden toegevoegd. Vervolgens kan het menu worden uitgebreid met geweekte rozijnen en gelijkwaardige vruchten. Op die manier is de herstelperiode slechts kort en kunnen de vogels al spoedig hun eigen voedsel

zoeken. Als zodanig kan universeelvoer worden verstrekt, vermengd met geschaafd rauw hart, hard-gekookt ei, appel, bessen, mierenpoppen. Oppassen echter met meelwormen, die aan pestvogels slechts mondjesmaat mogen worden verstrekt.

Voor zover ons bekend is het nog niet gelukt om pestvogels in de volière tot voortplanting te brengen. In de buitenvolière kunnen ze echter (ook in de winter) uitstekend worden gehouden. Met bepaalde soorten kunnen ze uitstekend worden samengebracht, bijvoorbeeld met de Japanse nachtegale *Leiothrix lutea* en verschillende soorten buulbuuls. Ze laten zich niet gauw van hun stuk brengen en nemen bij bedreiging een intimidatie-houding aan, waarbij de snavel open wordt gesperd, de hals gestrekt, de vleugels gespreid, terwijl ook de veren van de borst en de stuit op worden gezet. Met de snavel worden gelijktijdig merkwaardige, knappende geluiden gemaakt. Een interessante verdedigingsreactie, die in de volière uitstekend kan worden bestudeerd. In het wild zou dit heel wat moeilijker zijn. Bij dergelijke soorten is weer eens duidelijk te zien hoe belangrijk volière-waarnemingen kunnen zijn en dat ze prachtige aanvullingen kunnen geven op de waarnemingen in het vrije veld. Hetzelfde geldt voor de studie van het gedrag bij het baden, dat in het dagelijks leven van de pestvogels zo'n belangrijke plaats inneemt. In de volière mag dan ook een bad van behoorlijke afmetingen niet ontbreken.

In Lapland wordt vanaf midden-juni gebreed. Door het vrouwtje en het mannetje wordt een nest van twijgen, gras halmen en korstmossen (*Usnea* en *Cladonia*) gemaakt. Het legsel bestaat uit vier tot zes donkerbruin- of zwartachtig-geklepte, lichtblauwe of asgrijze eieren. Het broeden wordt voornamelijk door het vrouwtje gedaan. De jongen worden ongeveer twee weken door het vrouwtje gevoerd.

Het broedgebied van de Japanse pestvogel omvat Mandschurei en Oost-Siberië, terwijl hij in Japan als wintergast wordt waargenomen. Het nest wordt in een boomtop gebouwd. Het legsel blijkt uit vier tot zeven eieren te bestaan, die ongeveer twee weken worden broed.

Bij het broedschema van de cederpestvogel blijken nogal variaties voor te komen. Gewoonlijk wordt het van plantaardig materiaal vervaardigde nest in een naaldboom of in een grootbladige loofboom gebouwd. Legsel van vier tot zes bruin- en zwartgeklepte, blauwgrijze eieren.

ROTSLIJSTERS

1-0 *Monticola solitarius longirostris*.

Zoals de naam reeds zegt behoren de rotslijsters tot de lijsterachtigen en ze vormen als het ware zo'n beetje een overgang tussen de roodborstapuiten en de roodstaarten. Ze vertonen namelijk duidelijke overeenkomsten met beide groepen, maar tevens hebben ze verscheidene kenmerken gemeen met de lijsters. Het zijn tamelijk fors gebouwde vogels met een kortere staart – die veel wordt bewogen – dan de gewone lijsterachtigen, maar met een langere, slankere snavel. Tot de rotslijsters behoren negen soorten, maar in dit artikelje zullen we ons bepalen tot de rode rotslijster (*Monticola saxatilis*) en de blauwe rotslijster (*Monticola solitarius*). Beide soorten hebben domicilie in het zuiden van Europa, noordelijk Afrika en delen van zuidelijk Azië.

Rode rotslijster

De rode rotslijster bereikt een lengte van 19 cm. In de zomer heeft het mannetje een licht leiblauwe kop, hals en mantel, een witte onderrug, die uitloopt in een grijsachtig blauwe stuit. Dit wit is de ene keer duidelijker zichtbaar dan de andere keer en schijnt verband te houden met de ouderdom: hoe ouder hoe meer wit. De vleugels zijn donker, de staart kastanjebruin met donkerder bruine middelste pennen. De onderdelen zijn oranje-roodbruin, maar al deze kleuren zijn 's winters aanmerkelijk "vager" omdat de veerzomen lichter zijn. Ook is het kastanjebruin nogal afhankelijk van de ondersoort. De wijfjes hebben bruinachtige bovendelen met een sterke vlekking, dat soms vermengd is met wat wit. De onderdelen zijn gelig bruin met "lijsterachtige" vlekjes en de staart is rossig.

Het woongebied van de rode rotslijster strekt zich wat noordelijker uit dan dat van zijn blauwe neef, waarover straks meer verteld zal worden. Men vindt hem in Europa in Spanje en Portugal, Zuidoost-Frankrijk, Zwitserland (waar volgens recente gegevens de aantallen schijnen toe te nemen), Italië, Corsica, Sardinië, Tsjecho-Slowakije, Oostenrijk,

de Balkanlanden, Klein-Azië en verder in Marokko en Algiers. Oostelijk strekt het broedgebied zich uit van de Kaukasus tot in China. Deze rotslijsters zijn trekvogels en het schijnt dat de totale

Aziatische populatie en die uit oostelijk Europa de winter doorbrennen in het oostelijk deel van tropisch Afrika, terwijl de vogels uit Noord-Afrika, het Iberisch Schiereiland en waarschijnlijk Zuid-Frankrijk juist naar het westen van Afri-

0-1 *Monticola solitarius longi*

0-1 *Monticola saxatilis turkestanica*

1-0 *Monticola saxatilis turkestanica*

Tekst: Meindert de Jong.
Foto's: Petr. Podpera.

zentes, die als maagvulling kunnen dienen. Hiertoe horen ook grote harige rupsen, kikkers en hagedissen, ook bessen worden niet versmaad.

Het is een fantastisch gezicht als een mannetje een dametje het hof maakt. Tijdens de balts vliegt hij de hoogte in, vaak hoger dan tien meter, waarbij hij een luid gefluit laat horen, dat wel iets weg heeft van een merel en grote lijster. Bij het neerdalen zweeft hij op strak gehouden vleugels en wijd uitgewaaierde staart, als was hij een volleerd parachutist. Maar ook pronkt hij wel voor zijn dulcinea met hangende, trillende vlerkjes en uitgespreide staart, terwijl de kop voor- en achteruit en heen en weer beweegt. Voelt het wijfje iets voor de avances, dan volgt al spoedig de copulatie. Het vrouwtje bouwt het nest, een slordig komvormig geval in een ondiepe spleet of holte. Ook neemt zij het broeden voor haar rekening, dat ruim 14 dagen duurt. Na een vrijwel even lange periode verlaat het kroost de wieg.

Blauwe rotslijster

De blauwe rotslijster bewoont ongeveer dezelfde gebieden als de rode naamgenoot, maar over het algemeen op lagere niveaus. Hij is iets groter dan de rode en heeft een leiblaauwe kleur met zwarte vleugels en staart. Het wijfje is meer bruinachtig, dwars gestreept en gevlekt. In afgelegen gebieden is deze vogel erg schuw en laat zich daar weinig zien, maar in het zuiden van Europa komt hij ook voor in steden en dorpen, op daken van huizen, kerken en kastelen. De nestplaatsen komen overeen met die van de rode rotslijster en dat geldt ook voor het aantal eieren: 4 - 5, soms 6. Ze zijn lichtblauw van kleur, een ietsje donkerder dan die van *saxatilis* en soms getekend met roodachtig bruine spikkels. Bij beide soorten komen namelijk zowel effen als gespikkelde eitjes voor. Een deel van de blauwe rotslijsters overwintert in het broedgebied rond de Middellandse Zee, maar een aantal trekt weg naar Midden-Afrika en Zuidoost-Azië.

ka, in de buurt van de Golf van Guinee. Men vermoedt dat de mannetjes het eerst vertrekken naar de broedterreinen en dat de vrouwtjes geruime tijd later arriveren. Maar volgens "Birds of the World" zijn er ook bewijzen dat de paarvorming reeds

plaats vindt vóór dit vertrek, omdat gezien is dat een wijfje voedsel accepteert dat een mannetje haar aanbood. De rode rotslijster broedt op rotsachtige gronden, kliffen en ruïnes op hoogten tot circa 2700 m. Graag zit hij op een verhevenheid, vanwaar hij speurt naar allerlei insecten en andere levende we-

use!

De!

Totolica (*Columbigallina passerina*)

Wie ooit een van de eilanden van de Ned. Antillen heeft bezocht, heeft zeker kennis gemaakt met dat vlug trappende kleine duifje, dat op deze eilanden "totolica" wordt genoemd.

Je ziet ze overal in de knoek of bij de huizen van de mensen. Met zijn flapvleugeltjes dribbelt het vlug van je weg onder een struik of plant, al laat het zich soms heel gemakkelijk bekijken.

Wie een voederplaats aanlegt en op vaste tijden daarop voert, zal bemerken, dat zij tegen etenstijd met een flink aantal aanwezig zijn, wachtend op hun maaltijd en dit in gezelschap van enkele Blaudeiſ's (*Zenaidura auriculata*) in Nederland ook wel de Geoorde Treurduif genoemd, die echter wel heel wat schuwer is en alvorens te verschijnen eerst de zaak eens goed in ogenschouw neemt.

De nabijheid van menselijke woningen biedt voor de totolica's vele voordelen. Je geniet mee van de menselijke pot, maar er zijn ook nadelen aan verbonden.

De jongen vallen dikwijls te vroeg uit het nest en dan te pletter op de plavuizen of de kat of hond is er mee weg.

Ook de kinderen maken er een sport van, om de duifjes met hun katapult te

schieten. Ze schijnen nog goed te smaken ook.

Maar het feit, dat je ze overal ziet, levert wel het bewijs, dat er voldoende jongen de dans ontspringen en zich zo heel goed handhaven.

Ze broeden praktisch het gehele jaar door, al stimuleert de regenperiode wel hun broedactiviteit.

Tekst: A. FICK.

Foto: W.S. van Meeteren, Curaçao.

In Nederland gaat het duifje door onder de naam van Dwergduifje of Musduifje, al zou ik liever kiezen voor de naam Totolica, zoals wij ook voor het kaneelgrondduifje liever de naam Talpacoti kozen.

Totolica is zó bekend op de Ned. Antillen, dat het duifje verdient opgenomen te worden in het Wapen van de Antillen.

Wie zich een koppeltje Totolica's weet aan te schaffen, kan er heel veel plezier aan beleven.

Ze eisen niet veel en met een goed mengsel tropisch zaad en wat eivoer, kunnen ze verschillende rondes maken.

Geef ze een wat groter kanariebroed-

bakje en maak het voorfrontje iets hoger.

De jongen vallen er dan niet zo gauw uit en zijn dan enkele dagen ouder, alvorens zij de sprong naar buiten wagen.

Verrast men het duifje op z'n nest in de natuur, dan vertoont het graag die verlamningsverschijnselen, die de aandacht van het nest moeten afleiden.

De kale grijs stoppelige jongen zijn door hun schutskleur goed gecamoufleerd, maar de gevaren waaraan zij bloot staan, zijn zó groot, dat ze wel een grote vruchtbaarheid aan de dag moeten leggen, willen ze zich in zulke aantallen kunnen handhaven. De doffer en de duivin zijn heel gemakkelijk van elkaar te onderscheiden, want de doffer is bleekpaars en violetachtig, de duivin en de jongen zijn matter van kleur, meer grijsbruin. Al met al een leuk duifje, dat bij mij in de kooi de sfeer van de Antillen binnenhaalt.

Wel schijnt er nog een andere soort voor te komen in Midden-Amerika, die *Columbigallina passerina tortugensis* wordt genoemd, maar zo'n onderscheid is meer spijs voor de fijnproevers. De vogelmarkt presenteert te weinig van deze duifjes, dat wij daarop zouden letten.

..... **DOOR 'ONZE VOGELS' BEN IK MOOI AAN DE WEEET
GEKOMEN WAT VOOR VOGELSOORTEN IK PRECIES
IN MIJN VOLIÈRE HAD. AL ZEG IK HET ZELF,
NIET ZO'n GEK IDEE OM LID VAN DE NBvV TE WORDEN**

Mijn kweek met de Meijerspapegaai

(*Phoicephalus meyeri*)

De 21 cm grote Meyerspapegaai is de kleinste van de familie *Phoicephalus* maar is zeker een van de mooiste. De negen rassen die deze familie telt zijn verspreid over praktisch de gehele breedte van Afrika, behalve het zuidelijk gedeelte. Men kan wel zeggen ze komen in geheel Centraal Afrika voor. Een duidelijk verschil tussen de mannen en de poppen is er niet. Ik heb toevallig een man met een gele vlek op de kop maar zo'n gele vlek kan net zo goed bij de poppen voorkomen en er zijn ook wel paartjes waar beiden een gele vlek hebben en soms bij geen van beiden. De vogels zijn aan de bovenzijde overwegend zwart van kleur, meestal bruin bewaasd. De stuit is lichtblauw tot zeegroen. De borstkleur is groen en een boterbloemgele vleugelbocht maakt hen erg aantrekkelijk. Ook de onderkant van de vleugels is nog geel. Deze vogels zijn beslist geen schreeuwers en dat maakt ze alleszins de moeite waard om ze te houden, zeker nu de importen schaars zijn. Toen ik eind 1970 een bezoek bracht aan 't Holthoes te Lochem zag ik ze, na jaren, weer zitten, zo'n dertig stuks. De verleiding was erg groot en het gevolg was dat ik met een paar naar huis ging. Of het een koppel was, was de vraag waarop het antwoord lang uitbleef. Op aanwijzingen van de

importeur hadden we in elk geval getracht om een koppel samen te stellen. Pas later bleek dat dit klopte.

En nu kweken, maar dat was gauwer gezegd dan gedaan en achteraf gezien was het een lange weg die ik met mijn meijerspapegaaien moest afleggen. Men zegt wel eens dat geduld een schone zaak is; als vogelliefhebber moet je inderdaad heel veel geduld hebben.

Tekst: T. de Graaf

Foto's: Allan Østergaard, Dansk Fuglehold

Over die meijers zeiden ze wel eens tegen mij wat ik toch moest met die kraaien in mijn volière, je ziet er nooit een ei van. Ik liet ze altijd maar praten en antwoordde steeds dat ik die vogels mooi vond en ze alleen maar bij mij zouden weggaan als ze dood waren al zullen ze nooit een ei leggen. In de volière waarin ze waren gehuisvest hing ik alle broedblokken op die ik maar bedenken kon maar de vogels toonden geen enkele interesse noch voor het ene noch voor het andere. Ze waren de eerste jaren ook vrij schuw wat overigens in de loop van de tijd wel wat is afgenomen. In de winter van 1977/78 liet ik in hun volière een

broedblok staan van een meter hoogte. Ik dacht toen, laat ik het er maar eens op wagen want in hun vaderland is de broedperiode ook in die tijd. Dit bleek succes te hebben en toen ik op een dag in januari thuis kwam, zag ik maar een vogel in de ren zitten. Bij controle bleek dat de pop in het nestblok op drie eieren zat te broeden. Ze was met geen stok er van af te krijgen en bleef me grommend en blazend aanstaren. Het bleek de vogel te zijn met de zwarte kop. De man had dus de gele vlek op de kop. Hij neemt geen deel aan het broedproces maar voert de pop op het nest. Het was me wel wat toen in die winter, maar ja wat doe je. Toch is het allemaal totaal verkeerd afgelopen. Niet dat de winter ze parten speelde maar de narigheid kwam door de goede bedoelingen van een buurvrouw. Zij had namelijk een partij brood op mijn volière gegooid met de bedoeling de buitenvogels wat te voeren. Het geval deed zich voor dat dat brood werd ontdekt door een aantal meeuwen, welke in de winterdag nogal vaak in grote aantallen over ons dorp vliegen. Deze doken nu op de volière met het gevolg dat de meijerspapegaaien er zo van schrokken dat de pop zich bijna doodvloog tegen de achterwand. Toen ik in de volière kwam zat ze op de grond en tolde als een gek in het rond.

Ik heb ze er vlug uitgehaald en in een broedkooi geplaatst. Volgens mij had ze een behoorlijke hersenschudding. Het ergste van alles was dat zij op het moment dat het ongeval zich voordeed, de zorg had over drie jongen welke al ruim drie weken oud waren. Nu zat de man er dus alleen voor en moest ik er het beste maar van hopen. Hij deed trouw zijn plicht en had ik het allemaal maar zo gelaten dan was alles misschien nog goed gekomen.

Ik kon echter het gefluit van de man naar de pop niet langer meer verdragen en besloot de pop weer terug bij de man te zetten. Dit werd de grootste fout die ik maar kon begaan. De pop vloog onmiddellijk het nestblok in en aanvankelijk vond ik dat een goed teken. Toen ik echter de andere dag het nest controleerde kon ik de drie jongen dood onder de turfnohm vandaan halen. Het enigst positieve in deze was dat ik nu zeker wist dat het een koppel was. Zij nog vermeld dat ik bedoelde jongen, toen ze ongeveer tien dagen oud waren, had getracht te ringen maar het bleek nog te vroeg. Uiteindelijk heb ik ze geringd toen ze bijna drie weken oud waren. De ringmaat was 6 mm. De 7 mm ring zou ook gaan, maar net als bij de Bonte Boertjes is de 6 mm ring naar mijn gevoel wat beter passend. Het ringen leverde verder geen enkel probleem op. Na deze treurige afloop, drie geringde jongen dood door de ouderpop, gebeurde er jaren niets meer. In 1981 besloot ik ze in een andere volière te plaatsen en zie, tot mijn stomme verbazing

begonnen ze onder de waterbak in de grond een gang van wel een meter lang te graven. Wat hing me nu weer boven het hoofd. Ik was er echt niet zo gelukkig mee temeer ook omdat ik bang was dat de zaak zou instorten en de vogels wel eens bedolven zouden kunnen worden. Ik besloot dan ook de zaak te stutten en bouwde een houten gang naar een aan het eind ingegraven nestkast.

Dit alles werd zonder mankeren aanvaard en wederom werden door de pop drie eieren gelegd. Wat later bleken de eieren echter onbevruucht te zijn. Mijn Ruppelspapegaaien deden hetzelfde, die groeven zich ook in.

Weer brak een tijd van wachten aan tot december 1984 toen ik constateerde dat de meijers bezig waren een onderste balk van de volière te slopen. Omdat mijn bonte boertjes ook succesvol kweekten in een L-vormige nestkast, besloot ik zo'n zelfde kast ook op te hangen in het beschutte gedeelte van de volière waarin de meijers vertoefden. Al spoedig daarna zag ik de pop in die nestkast verdwijnen en kort daarop trof ik haar weer broedend op drie eieren aan. Tijdens Vogel '85 in Breda kon ik zeggen dat ik weer jonge meijerspapegaaien had liggen. De winter, met zo'n 20 graden vorst, deerde ze niet en alles verliep naar wens. In de morgen van de 30ste maart vloog het eerste jong uit maar een uur later lag ze dood onder de zitstok. Mijn eerste gedachte was dat hij of zij zich had doodgevlagen. Het tweede uitgevlagen jong zat ook op de grond en ik zette die terug op de voerbak.

Toen ik het zaakje zo even in de gaten hield, zag ik dat de man naar het op de voerbak zittend jong vloog en het er met geweld afgooide. Ik greep direct in want tenslotte had ik daar geen vijftien jaar op gewacht. Voor mij was het onbegrijpelijk want de man gedroeg zich nooit agressief. De gehele broedperiode en daarna het voeren van de jongen, alles verliep rustig en goed en nu de jongen uitgevlagen gaat hij de zaak eventjes afmaken. Je hebt dan wel geluk dat je zoiets ziet, want anders loopt het falikant mis. Ik heb de man direct uitgevangen en apart gezet. De pop verzorgde de jongen goed. Na ruim een week heb ik de man weer terug bij zijn pop en jongen geplaatst en gedurende een volle dag alles geobserveerd. Toen ik zag dat de man een jong zat te voeren, was ik gerust. Het is voor de rest allemaal erg goed gegaan en de jongen zijn inmiddels flinke zelfstandige vogels geworden. Ook deze jongen heb ik met de 6 mm ringen geringd.

Ik voer aan de meijerspapegaaien een goed mengsel grote parkietzaden aangevuld met Cédé eivoer en verder alle soorten fruit. Tijdens de broedperiode geef ik ze bovendien eens in de twee dagen een halfrupe kolf mais.

Al met al was het een lange weg. De belangrijkste ervaringen heb ik u nu verteld en ik hoop dat ik u daarmee van dienst ben geweest.

BLAUWGRIJZE TANGARA

THRAUPIS VIRENS VIRENS

Na voor het eerst in 1864 in de Londense dierentuin te zien te zijn geweest, wordt de fraaie, ongeveer vijftien centimeter lange, blauwgrijze tangara vrij geregeld geïmporteerd. Terecht overigens, want wij hebben hier niet alleen met een tangara te doen, die uitmunt in een verfijnde, op blauw afgestemde kleurencombinatie, maar hij blijkt bovendien snel te acclimatiseren en uitstekend in de vitrine of volière houdbaar te zijn.

Streken met dichte struikvegetatie en open bossen vormen hun woongebied, terwijl ze als cultuurvolger ook in tuinen en parken worden aangetroffen. Loofbomen (mangobomen bijvoorbeeld) zijn bij hen favoriet en daarin wordt gewoonlijk aan het eind van een horizontale tak een nest gebouwd, ongeveer drie meter boven de grond. Voor dit komvormige bouwsel worden door beide partners dunne twijgen, grasshalmen, mos en bladeren gebruikt, terwijl de buitenzijde vaak met plantenwol is bekleed. Soms maakt de blauwgrijze tangara gebruik van verlaten nesten van andere vogels, eigent men zich soms onrechtmatig een verlaten nest toe. Zo kan de blauwgrijze tangara bijvoorbeeld het nest van een maskertangara *Thraupis nigro-cincta* overnemen en de jongen als zijn eigen kinderen grootbrengen. Enigszins lijkt dit op een begin van een koekoeksgewoonte, maar een aстал tangara's schijnt nu eenmaal een sterke drang te hebben om jongen te voeren. Volièrewaarnemingen zijn hier dringend gewenst. Liefhebbers die in dit opzicht wat hebben te berichten worden verzocht dit zeker te doen.

Het legsel bestaat uit twee of drie eieren die in kleur kunnen variëren van grijs-groen tot crème en van dunne haarlijnen en bruine vlekjes zijn voorzien. Door het vrouwtje wordt het broeden op zich genomen, terwijl het mannetje plichtgetrouw in de buurt blijft. De broedduur bedraagt twaalf tot veertien

dagen. De jongen worden zowel door het vrouwtje als door het mannetje gevoerd. Per seizoen blijken verschillende broedsels mogelijk te zijn.

Vooraf in de voortplantingstijd wordt de blauwgrijze tangara vaak paarsgewijs gezien. De partners houden voortdurend voeling met elkaar en laten onder het vliegen een scherp **sie-ie-p**-geluid horen, dat blijkbaar als contactgroep dienst doet. Zoals wij ons persoonlijk herhaaldelijk konden overtuigen, blijven eenmaal gepaarde vogels het hele jaar door bij elkaar.

Verschillende boomvruchten staan op hun menu (*Cassia* bijvoorbeeld), alsmede de zaden van een bepaald soort boon.

Bij het kweken in de volière of vitrine moet voor behoorlijk wat ruimte worden gezorgd. Het is niet nodig om het paartje te isoleren, want andere, mits vreedzame soorten blijken in het geheel geen belemmering te zijn. Als nestplaats moet voor dicht struikgewas worden gezorgd. Er moet een behoorlijke badgelegenheid aanwezig zijn, want de blauwgrijze tangara houdt veel van baden. Uiteraard moet voor een doelmatige voeding worden gezorgd: universeelvoer, zacht voer, geraspte wortel, zachte keek, enchytreëen, miereneieren, vruchten zoals anaasappels en in honingwater geweekt bruin brood. Het mannetje blijkt de jongen nog wekenlang te voeren, ook nadat deze zelfstandig geworden zijn.

Signalement: Het mannetje drie tinten blauw in zijn verenkleed. Kop en boven delen grijsachtig pastelblauw. Staart en vleugels kobaltblauw. Stuit en rug groenachtig blauw. Brunachtige ogen. Grijske poten. Zwarte snavel met donkergrijs aan de basis van de ondersnavel. Het vrouwtje heeft een kleinere kop en haar verenkleed is wat dofder en matter van tint. Wat lichtere snavel. Het woongebied omvat Midden-Amerika, Mexico, Ecuador, Columbia, Venezuela, Bolivia, Peru, Brazilië, Trinidad en Tobago. De blauwgrijze tangara is vanuit tropisch Amerika in Florida ingevoerd.

Een ondersoort is de grote blauwe tangara *Thraupis virens major*, die wat groter is. Wordt gekenmerkt door zwartachtige, blauwgezoomde staart en slagpennen en kleine blauwachtig-witte vleugeldekveren. Bruine poten. Wordt na 1873 af en toe geïmporteerd. De grote blauwe tangara is met de purperblauwe tangara *Thraupis ornata* te kruisen. Bij het geslacht *Thraupis* worden acht soorten onderscheiden, die in kleurpatroon en afmetingen niet veel uiteenlopen. Zachte pasteltinten blijken bij de meeste soorten te overheersen. In het algemeen zijn het sterke tot zeer sterke vogels die gewoonlijk uitstekend te houden zijn. In dit opzicht nog één goede raad: het nachtverblijf moet in de winter matig verwarmd zijn.

Prof. dr. A. Stolk

Illustratie

Volwassen mannetje van de blauwgrijze tangara

Goudbuikjes . . . veel zorgen nodig voor de gouden buikjes blinken.

Benaming:

Goudbuikje, *amandava subflava*
Ondersoorten: a.s. *subflava*
a.s. *clarkei*

Verspreidingsgebied:

Van Senegal tot Ethiopië en Zuidwest-Arabië Oeganda en de streek van Kivu (Zaire)
Enkele streekjes in Zuid Afrika (a.s. *clarkei*)

Grootte:

Ongeveer 9-10 cm (behoren tot de kleinste zaadetertjes ter wereld)

Voeding:

Goed tropisch zaadmengsel, onkruidzaad, gekiemd zaad en eivoet/universeelvoer.

In broedtijd wanneer er jongen zijn is dierlijk voedsel LEVENSBEHOEFTE nummer EÉN!

Biotoop:

De goudbuikjes komen voor in vochtige specifieke grasgebieden. In gebieden waar water in de directe omgeving aanwezig is, zoals in struiken langs oevers van meren en riviertjes. Ook randen van bebouwingen – dorpen of steden – wordt niet ontzien, echter de aanwezigheid van water in de directe nabijheid is dan wel nodig.

Goudbuikjes zoeken hun voedsel dikwijls scharrelend op de grond, een eigenschap die ook in de volière kan worden waargenomen.

Geslachten:

Er is een duidelijk waarneembaar verschil tussen de beide geslachten van het goudbuikje. Meestal komt bij afbeeldingen alleen het mannetje voor de lens,

doch de foto's bij dit artikel geven U ook een indruk van het vrouwtje. Nadere uitleg zal overbodig zijn.

Gedrag:

De goudbuikjes zijn erg verdraagzame vogeltjes die overige bewoners in de volière geen overlast zullen bezorgen. Het zijn kwieke, levenslustige vogels die vooral vanwege de kleur (in het bijzonder het mannetje) een aanwinst zijn voor menig vogelliefhebber. Ondanks het feit dat deze laatste eigenschap een aantrekkingskracht zou kunnen zijn voor de liefhebber worden ze de laatste jaren in mindere mate gehouden zo is de indruk.

De oorzaak daarvan zal nog nader worden behandeld.

In hun biotoop vangt de broedperiode voor deze vogels aan, aan het einde van de regentijd en in het begin van de droge periode. Nesten worden in het algemeen vervaardigd op een hoogte van 1-2 meter, tussen grasstengels. Meestal is de nestvorm, bolvormig en is de binnenzijde van het van grassen en ander plantaardig materiaal in elkaar gedraaide nestje afgewerkt met witte/lichtkleurige veertjes.

De bouwactiviteiten van het nest komen grotendeels voor rekening van het mannetje terwijl de afwerking van het geheel moeder de vrouw verzorgt.

Het geluid wat het goudbuikje voortbrengt is moeilijk hoorbaar en weinig betekenisvol, als men het gaat vergelijken met andere fladderaars die gezegend zijn met een gouden melodie. De één de gouden melodie, de ander de gouden buik zullen we maar aannemen. De natuur is goed verdeeld en het lijkt wel of de kwaliteiten van bepaalde vogels eerlijk zijn verspreid.

De kweek:

In één van de vluchten in mijn volière bevindt zich een koppeltje goudbuikjes. De vlucht heeft de afmetingen 2 x 1 x 2.50 m. De ruimte heeft geen buitenvolière. In deze vlucht zijn verschillende takken van koniferen, brem en dergelijke aangebracht. Het gezelschap van de goudbuikjes bestaat uit 1-1 driekleurpagaaiamadine, 1-1 vuurvink, hetgeen geen problemen oplevert.

De goudbuikjes kozen na verloop van tijd als nestgelegenheid een half open nestkastje uit, op een hoogte van ongeveer 1.80 meter en half weggestopt achter genoemde bremtakken. Van kokosvezel, jute en mos vervaardigd zij een klein nestje. De ingang was klein en het nestje was verder bolvormig.

De broedaanstalten gingen zo leek het, uit van het mannetje, die ook de bouwmaterialen aandroeg en naar het nestkastje sjouwde. Het popje heb ik weinig nestmateriaal zien aanslepen.

Na verloop van tijd lagen op 27 mei vier eitjes in het nestje. De eitjes zijn, hoe kan het anders, erg klein en de kleur was wit. Tijdens het broeden bevonden de beide vogeltjes zich dikwijls samen in het nestje.

Na veertien dagen broeden waren er twee jongen en een dag later waren er vier, het kroost was compleet. Vooral op dat moment bestaat er bij de oudervogels alleen aandacht voor levend voer. Ze weten exakt wanneer hun verzorger het levend voer in de vlucht plaatst. Dikwijls zaten beide ouder goudbuikjes al beneden in de vlucht te wachten tot het schaalpje met levend voer in het hok werden geplaatst. Buffalowormpjes en mieren eitjes zijn de eerste dagen niet aan te slepen voor de jongen. Ondanks alle goede zorgen mijnerzijds gingen

De
sel

toch twee jongen dood. De overige twee werden voorspoedig gevoerd. De groei van deze mini-goudbuikjes vorderde echter langzaam. Naast het genoemde levend voer verstrekte ik de vogels als aanvulling op het bekende zaadmenu eivoer en gekiemd zaad. De jongen – bedekt met zwartgrijze dons – bleven lang erg klein en het leek of ze niet groeiden.

Voor de aandachtige vogelliefhebber die verder kijkt dan alleen het verkleed en het gedrag van zijn of haar vogels is ook de verhemeltetekening van de jonge goudbuikjes interessant. Tussen deze opvallende tekening verdwijnt de kost die hun verzorger hen verstrekt.

Dat wat minder goudbuikjes worden gekweekt heeft misschien als reden het levend voer. Mijn ervaring is in ieder geval dat het bij de goudbuikjes erg nauw luistert welk en in welke hoeveelheid levend voer aan hen wordt verstrekt. Het zal erg moeilijk zijn nakomelingen te verkrijgen van deze vogeltjes als U aan dit onderwerp niet de nodige aandacht schenkt. Een ontbreken van of tekortschieten in deze voeding levert U niet het gewenste resultaat op.

Na een dag of 12 à 13 kon ik beide overgebleven jongen ringen met 2mm ringen. De kleine pootjes en teentjes vormen hierbij beslist geen gemakkelijke opgave. Kalmte en rust dient dan bij de verzorger wel aanwezig te zijn. Geduld kan men ook erg goed gebruiken als men een dergelijk iel pootje wil voorzien van een ringetje. Zeker als men het ook nog wil doen zonder dat beschadigingen ontstaan aan nageltjes en/of teentjes.

Na een week of drie vlogen de jongen het nestkastje uit. Ze zijn dan nog nagenoeg geheel zwartgrijs van kleur en men kan nog aan niets zien dat de 'gouden' buiken tevoorschijn komen. De jongen werden nog geruime tijd door de ouders gevoerd. Na verloop van tijd zette de jeugdruï door en nu eind augustus zijn de jonge vogels nagenoeg op kleur. Het blijken een man en een pop te zijn. Gelijkspel zullen we maar zeggen.

De ouders maakten dit jaar geen aanstalten voor een tweede broed. Toch ben ik met deze gewone goudbuikjes, al zijn het er dan maar twee meer dan tevreden. Voor straks als de TT's weer aanvangen hoop ik meer goudbuikjes te kunnen aanschouwen want het is en blijft een kwiek, levendig en rijk gekleurd vogeltje.

Tekst: Erik Kint
Foto: Horst Bielfeld.

De voliere van de maand

In 1980 ben ik begonnen met het bouwen van een voliere welke een lengte zou krijgen van vier meter met een aangebouwd nachthok van een meter. Veel graven en spitten voordat we met de bekisting konden beginnen, nodig voor het storten van een betonnen fundering van ongeveer 35 cm diep. Bij het storten hebben we draadeinden in het beton gestoken. Vervolgens metselden we op die betonnen rand een halfsteens muurtje van drie lagen stenen en daarop hebben we het houten geraamte gebouwd. Het dak van de voliere is geheel bedekt met p.v.c. golfplaatjes. Het nachthok is met isover geïsoleerd en geheel betegeld. De achterzijde van de voliere is met glazen voorzetramen dichtgemaakt. Later hebben we dat ook gedaan met een gedeelte van de voorzijde dit in verband met veelvuldig kattenbezoek. Nadat de voliere klaar was, is deze bevolkt met kanaries, zebra-vinken, rijstvo-

gels, zilverbekjes, diamantduifjes en kwartels.

In 1994 besloten we om nog eens vijf meter aan de voliere aan te bouwen. Zoals u op de foto kunt zien is dat gedeelte breder geworden. Dat gedeelte is echter van boven niet afgedekt maar alleen bespannen met gaas, zodat de vogels naar behoefte ook eens in een regenbuitje kunnen zitten of door het gras kunnen scharrelen. Een gedeelte van de vlucht is afgesloten met daarin een deur. Dat gedeelte wordt nu bewoond door Stanley rosella's en witte valkparkieten. Binnenkort komen er nog gele bourkesparkieten bij die we in de schuur houden en kweken. Ik ben nu uitgebouwd en zal het hierbij dus moeten laten. Het belangrijkste is dat ik echter heel veel plezier van mijn vogels heb en wat de liefhebberij betreft doe ik, dacht ik, mijn naam eer aan. Joop Vogel, P.P. Rubensstr. 7, Wolvega.

Ervaringen bij de kweek van Gould amadinen.

Herfst 1980 zagen we voor het eerst Gould amadines en we waren er meteen weg van. Een rustige vogel met prachtige kleuren. We waren echter pas begonnen met onze hobby, dus iedereen zei: "Begin daar nu niet aan, die vogels zijn veel te moeilijk om te houden. Zorg eerst maar eens, dat je ervaring opdoet met gemakkelijke vogels". Maar zoals ik al zei: We waren meteen verkocht aan die Goulds en we besloten toch de gok te wagen.

Natuurlijk was dit niet de juiste weg. Het is altijd beter eerst met eenvoudige vogels te beginnen om teleurstellingen te voorkomen. We hebben echter veel steun gehad en raad van mede-vogel-liefhebbers en ook hebben we veel literatuur nageslagen. Zo kwam het dat wij, naast teleurstellingen toch ook veel plezier en geluk gehad hebben bij het kweken van Gould amadines. Voor degenen, die deze Australische prachtvink niet kennen wil ik even een korte beschrijving geven. Er zijn drie kleurvarianten n.l. de zwartkop, de roodkop en de geelkop. Het vliegeldek is grasgroen met bruingerande grote slagpen. Stuit en bovenstaartdek is kobaltblauw en wit begrensd. De keel is zwart, het borstschild is paars (bij de witborst mutatie is dit wit). De flanken zijn geel evenals de buik, die van donkergeel (tegen oranje aan) naar achteren in wit overgaan. De staart is zwart, de kopplaat aan het achterhoofd lichtend helblauw aan de zijden zwart begrensd. De snavel is hoornkleurig en de poten geelachtig. Zoals U ziet een rijke kleurenschakering. De kleuren bij de pop zijn niet zo diep, zodat het geslachtsonderscheid, duidelijk te zien is. We begonnen met drie stel onverwante Goulds in een vlucht van 3,5 bij 2,5 m en 2 m hoog. De vogels hadden we verschillende kleurringen gegeven, zodat we tijdens de observatie de zich vormende broedkoppels konden noteren. Dat vind ik namelijk een groot voordeel bij Goulds. De stellen blijven praktisch voor hun hele leven bij elkaar. Je weet dus altijd vrijwel zeker, wie de ouders van bepaalde jongen zijn.

We hingen 5 dichte nestkastjes op van 24 bij 15 bij 15 cm met een vlieggat van 4 cm maar niet in het midden van het nestkastje. Goulds broeden namelijk meestal in het donkere gedeelte dus niet direkt voor het vlieggat. Het geheel camouflleerden we met een grote ap-

peltak en een peretak met bladeren en al. Ook een ficus benjamin werd erin gezet en aan de voorkant werd nog een hangplantje gehangen om het geheel een natuurlijk aanzicht te geven. En nu maar afwachten. We hadden in de nestkastjes al min of meer een nest gemaakt van wat hooi en sisal, want er werd beweerd, dat Goulds geen erge nestbouwers waren. Nu dat viel erg mee. We hadden verschillend nestmateriaal in de vlucht gedeponerd, maar van het hooi werd hoofdzakelijk gebruik gemaakt en wat een mooie nesten werden er soms gebouwd. Bij twee koppels klikte het al vrij snel. Ze gingen op onderzoek uit in de verschillende nestkasten, riepen elkaar en ook zagen we de

man baltzen. De pop bleef mooi rustig afwachten en vloog niet weg. Dit doet ze wel als de man niet haar keus is. Daarna begon de pop de balts te beantwoorden door met haar snavel en haar kop te schudden. Eindelijk werd er een nestkast gekozen. Met bekken vol hooi vloog hoofdzakelijk de man heen en terug. Af en toe kon hij zelfs bijna niet door het vlieggat. De pop, die in het nestkastje zat, trok dan het materiaal naar binnen en maakte alles keurig af. Vanaf die tijd hoefde geen andere gould in de buurt van dat nestkastje te komen, want het werd goed verdedigd. We zagen de pop en de man allebei nog vliegen dus eieren waren er waarschijnlijk nog niet. Na circa 10 dagen za-

Tekst: T. Bijlsma.

gen we de pop niet veel meer. Dit hebben we zo een week aangezien, we durfden niet te kijken. Dat moest toch, werd ons gezegd.

De stoute schoenen dus aangetrokken en gekeken. In het prachtig gebouwde nest lagen 5 mooie, warme eieren. De andere nestkastjes werden ook nagekeken en in één nestkastje lag één ei en in een ander nestkastje werd, zo te zien, gebouwd. Dit was ons echter nog niet opgevallen. De volgende dagen zagen we ook het baltspeel van het andere koppel en alleen het 3e stel kon het nog niet erg vinden. Ze zaten verschrikkelijk te rommelen en te zoeken in de bloempot van het hangplantje. Alle aarde werd er geleidelijk aan uitgegooid en er werd verschrikkelijk aan de wortels van de plant getrokken en geknaagd. De week erop werd door ons elke dag een klein beetje eivoer aan de Goulds gegeven, maar ze bleken het niet aan te raken. Na één week pasten we toch weer nestkontrolle toe. Het eerste nest bleek 3 bevruchte eieren te bevatten van de 5. In het tweede nestkastje lag nog steeds één ei en er was niets veranderd. Het nest van het tweede koppel Goulds had 4 eieren. De jongen van het eerste stel zijn wel uitgekomen, ook gevoerd, maar waarschijnlijk niet met het juiste. Ze aten namelijk nog steeds geen eivoer. Na ' 8 dagen waren de jongen dood met kroppen vol met zaad. Het nest van het tweede koppel bleek onbevruucht te zijn en het derde stel ging pas na 8 weken in een nestkast aan de gang.

Daarvoor hadden ze eerst de bloempot leeggehaald en iets van die modder ook in het nestkastje gedeponneerd. Ook het nest van het derde koppel was niet zo mooi afgewerkt als van de andere twee stellen. Maar alle begin is moeilijk. Ze ronde. De twee koppels gingen weer spoedig aan het bouwen. Het ene stel, dat wel jongen gehad had, ging in een andere nestkast. Ik zal het gemakshalve koppel 1 noemen. Koppel 2 ging in hetzelfde nestkastje. Wie beweert dat Goulds niet fel kunnen zijn, moet ze maar eens bij elkaar in een vlucht zetten. Ze verdedigen hun nest vrij behoorlijk en ook de poppen kunnen elkaar best in de veren vliegen. Dit bevordert echter prima de conditie. De pop van het eerste koppel ging tot onze verbazing nu wel eivoer eten. We hadden namelijk even goed elke dag vers eivoer neergezet. De aanhouder wint zo gezegd. Het tweede koppel keek er wel naar, maar at er niet van. Het eerste koppel heeft de latere jongen (3) zelf grootgebracht. Het tweede koppel broedde wel uitstekend, maar zodra er jongen waren, lieten ze van schrik het nest in de

steek. De dode jongen vonden we met lege krop in de vlucht en in het nest. Ons werd toen aangeraden om de eieren onder de japanse meeuwen te leggen en die als pleegouders te laten functioneren. We wilden er eerst niets van weten, omdat het ene koppel het zo magnifiek deed.

Maar na nog een mislukt nest besloten we toch maar om voor die oplossing te kiezen. We hadden ondertussen al enkele broedhokken getimmerd en japanse meeuwen aangeschaft.

Van het laatste legsel van koppel 2 hebben we op die manier toch nog 2 jongen overgehouden. Ook het 3e koppel wilde wel broeden, maar geen jongen grootbrengen. De eieren hiervan moesten wij dus ook elders onderbrengen. Met het proberen tot natuurbroed te brengen gaat er dus wel het een en ander verloren, maar dat risico moet je durven nemen. Het is de moeite meer dan waard. Na dit seizoen konden we na de rui de balans opmaken. 5 jonge Goulds grootgebracht door Goulds en 8 jongen grootgebracht door de japanse meeuwen. Wij konden weer genoeg onverwante koppels samenstellen. Van de eerste 3 koppels hebben we nu nog 1 man over, die nog steeds zijn jongen zelf grootbrengt alleen nu dan wel samen met een andere pop. Al onze Goulds broeden zelf heel goed, maar het grootbrengen lukt nog niet bij alle koppels. Door selectie proberen we het aantal natuur broedkoppels op te voeren. Nog steeds vliegen onze Goulds in vluchten die zomers in verbinding staan met een buitenvoliere. Pas in de herfst als de nachtvorst zijn intrede doet, gaan de Goulds naar binnen. We beginnen dan weer aan een nieuw broedseizoen. Ook dat gebeurt nog steeds in vluchten. Door het verdedigen en het jagen houden ze elkaar in goede conditie en worden niet vet. De jonge pas uitgevlogen Goulds hebben het wel soms zwaar te verduren, want ze moeten zich al direct verdedigen tegen de andere Goulds in de vluchten en dit gaat niet altijd even zachtzinnig. Volop activiteit en bedrijvigheid is er dus in zo'n vlucht en dat verschaft ons erg veel kijkplezier. Vorig jaar hielpen jonge Goulds uit het eerste nest zelfs mee met het voeren aan de jongen van het 3e nest. Ook hielden ze de wacht in het nestkastje. Dit bleken dan ook na de rui poppen te zijn, waar we heel zuinig op zijn. Al onze Goulds eten nu wel krachtvoer, want ze zien het nu van elkaar. Dit waren enige ervaringen van ons bij de kweek van deze mooie vogel.

KALENDER 1985

Grote Cubavink

De Grote Cubavinken, waarvan hier een paartje is afgebeeld op het juni-blad, horen thuis in Centraal-Amerika, van Mexico tot Panama; tevens treft men ze aan op Cuba, Hispaniola en nog enige eilanden in het Caribisch gebied. (In Mexico kent men deze vogels als "mascariñas", de gemaskerden vanwege het goudgele masker dat de mannetjes dragen.

De Grote Cubavinken geven de voorkeur aan laaggelegen grazige gebieden en vrijwel nooit komt men ze tegen op grotere hoogten dan een paar honderd meter boven de zeespiegel. Niet zelden speelt de vochtigheid een grote rol; in droge streken komen ze minder vaak voor.

Het voedsel bestaat hoofdzakelijk uit allerlei kleine zaadjes, die gezocht worden langs wegen en in de bermen, in braakliggende gebieden enz. Dit gebeurt in de meeste gevallen in flinke zwermen, want deze vinken houden van "gezelligheid". Ook wordt melding gemaakt van troepagewijs foerageren in de boomtoppen, maar het is niet duidelijk wat zij daar verorberen.

De zang van het mannetje is een kwetterende triller, die toch niet onmelodius klinkt. Het vrouwtje produceert een geluid, dat wel eens vergeleken wordt met dat van twee kiezelstenen, die tegen elkaar worden geslagen.

Nesten kunnen het gehele jaar worden gevonden, maar mei en juni zijn toch wel de top-maanden. Het nest is erg ongewoon voor een vinkachtige: het is namelijk bolvormig met een ingang aan de zijkant. Het wordt gemaakt van grassen en vezels. Het mannetje begint met het bouwen en later biedt het vrouwtje "de helpende hand". Het bevindt zich altijd laag boven de grond, vrijwel nooit hoger dan een halve meter. Er worden twee of drie witte, spaarzaam bruin-gekleurde eitjes gelegd, die door "moeders" in twee weken worden uitgebroed. Het kroost wordt gevoed met zaadjes, die in de krop worden geweekt en door de oude vogels worden opgebraakt. De jongen vliegen na circa 14 dagen uit. Waarschijnlijk worden per jaar meerdere broedsels grootgebracht.

Meindert de Jong

Kweken met de vink slot

door Wiel Höpener

Nestplaats.

In de natuur nestelen de vinken in struiken en bomen. Zowel in bossen, stadsparken en tuinen kan men ze broedend aantreffen. De liefhebber-kweker heeft dus de meeste kans op broedresultaten, als zijn vinken kunnen beschikken over een goed beplante volière, waarin ze slechts met één paar gehuisvest zijn.

De vinken bouwen in de volière naast hun natuurlijke nestelwijze in de gevorkte takken van de begroeiing, graag in tralienestkastjes, nestkorfjes of mandjes. De liefhebber dient dus enkele van deze nestgelegenheden aan de volièrewand te bevestigen.

Mijn vinken hebben uitsluitend gebruik gemaakt van de nestkastjes en nooit in de begroeiing gebouwd (maar dit kan toeval zijn). Een vlierstruik en enkele kleine naaldboomjes horen in een vinkenvolière thuis, waarvan de afmetingen zo rond de 2 maal 2 meter als ruim genoeg worden aangegeven.

Nestmaterialen.

Zoals elke vogelsoort heeft ook de vink een voorkeur voor bepaalde nestmaterialen. Deze moeten dan ook bij het begin van het broedseizoen, in ruime mate in het vogelverblijf aanwezig zijn, daar ze de vogels tot nestbouw stimuleren.

Vinken gebruiken voor de bouw van het buitennest grashalmen, plantenworteltjes, korstmoss, veren, uitgeplozen hennepstouw en vooral spinnewebben om de zaak aan elkaar te vlechten.

Voor de afwerking van het binnennest zijn dat fijn mos, pluus van vooral de paardebloem, wol, kleine veertjes en niet te vergeten, donker paardehaar.

Na het lezen van de nestmaterialen met name spinnewebben en paardehaar, zal menigeen de wenkbrauwen fronsen en zich afvragen of die Wiel nog goed bij zijn verstand is want die kun je toch niet in de handel kopen? Ja dat klopt en daarom moet u daar zelf voor zorgen. Daar gaan we. U buigt een dun twijgje of een draadje zodanig, tot u een lus heeft, net zoals de kinderen die gebruiken als ze zeepbellen blazen. In de mor-

genuren als de lucht nog vochtig is, kunt u op het gras, op heggen, struiken en gebladerte, de spinnewebben heel goed zien hangen. U kunt ze dan ook gemakkelijk verzamelen door ze te scheppen met uw gebogen draadje, hoe meer hoe liever. Als u op deze wijze genoeg webben geoogst heeft, maakt u de lus open zodat de webben als een klont aan elkaar hangen en plaatst het geheel in de volière. De vinken doen de rest wel. Om aan donker paardehaar te komen, behoeft u geen paard te kopen. U wandelt of fietst langs een weiland waarin paarden grazen en in het prikkeldraad van de omheining hangt zoveel paardehaar, dat u in één keer voldoende kunt verzamelen. U moet er alleen een beetje moeite voor doen.

Nestbouw.

Bij de vinken neemt de pop de zorg en de bouw van het nest voor haar rekening. Zij bepaalt ook de plaats van het nest. Na enkele dagen zoeken, zal ze herhaaldelijk naar dezelfde plaats vliegen, totdat ze uiteindelijk met nestmateriaal begint te slepen. De vinkpop bouwt een stevig en kunstig nest in de vork van een paar takken, waarbij ze de buitenste ruwe materialen van het nest met spinnewebdraden aan elkaar vasthecht. Zelfs bij het bouwen in een draadnestkastje, zie je de pop tijdens de nestbouw met spinnewebdraden werken. Hoe het nest van binnen wordt afgewerkt, heb ik u verteld.

Voor het tweede en eventueel derde legsel, wordt vaak het oude nest weer gebruikt.

Tijdens de nestbouw is de man steeds in de onmiddellijke nabijheid van de pop, is erg strijdlustig en steeds bereid om elk gevecht met een eventuele concurrent aan te gaan.

Eieren, legselgrootte, broedtijd.

Enkele dagen na het voltooiën van het nest, volgt meestal het leggen van de eieren. Deze zijn lichtblauw-groenachtig-grijs, met donkere vlekjes, streepjes of wolkjes. Vier tot vijf eitjes vormen een

normaal legsel, maar bij uitzondering kunnen dat er ook wel eens zes zijn. De eieren worden dag na dag gelegd en na het vierde ei gaat de pop broeden. De broedduur bedraagt 12 tot 14 dagen. De pop broedt meestal alleen, maar wanneer zij het nest verlaat om te eten of even haar vleugels te strekken, neemt de man haar taak tijdelijk over en blijft soms wel een half uur op het nest zitten. Er zijn ook mannen die hun pop op het nest voeren.

Als de jongen uit het ei zijn.

Bij de geboorte zijn de jonge vinker licht-rose van kleur met wat heldere dons op de kop en de rug. Nu is het merendeel van de pop gedaan, want tijdens de eerste levensdagen moet zij alleen de jongen voeren. Na een dag of drie-vier, voert de man ook vlijtig mee, waarbij het kan gebeuren dat beide ouders soms gelijktijdig op de nestrand zitten te voeren.

Naast het voeren moet de pop ook de jonge vogels warm houden totdat het verenpakje zover ontwikkeld is, dat ze de warmte van de pop niet meer zo hard nodig hebben.

De jongen in het nest.

De eerste uitwerpselen van de jonger worden door de ouders opgegeten. Na enkele dagen doen ze dat niet meer. Als ze gevoerd hebben wachten ze op de rand van het nest totdat er een van de jongen zijn kontje optilt en de ontlasting die dan in een vliesje zit, we noemen dat de luijer, wordt door de ouders weggebracht van het nest. Dit is een instinctieve handeling om zodoende de nestplaats niet te verraden aan eventuele vijanden. Deze nestproperheid betrachten de vinken ook in de volière. Maar hierin belanden de luiers vaak op een zitstok of zelfs tegen het gaas.

De rode kleur van het bekje van de jongen is voor de ouders een stimulans om te voeren. Veel kwekers zeggen dat de rode kleur een teken is dat de jonger gezond zijn. Dat klopt, maar nog veel belangrijker voor de liefhebber is di

een bewijs, dat de jongen de juiste voeding bekomen.

Het ringen van de jongen.

Als alles voorspoedig verloopt kunnen de jonge vinken rond de vijfde/zesde dag geringd worden. Gelukkig gaan hoe langer hoe meer kwekers het belang en de noodzaak van het ringen inzien.

Aan de fabel dat tengevolge van het ringen van de jonge wildzangvogels het nest wordt verstoord of de jongen uit het nest worden geworpen, moet maar eens een einde komen. Er is niets aan de hand als u maar rustig te werk gaat en wacht totdat de pop van het nest is om voedsel te halen.

Praat zachtjes tegen uw vogels, ze zullen u herkennen aan uw stem. Vantevoren de ringen omhullen met een stukje fietsventielslang alvorens ze de jongen om een pootje te schuiven.

Het hoe en waarom hiervan heb ik al vaker in mijn artikelen beschreven. De ringmaat van de vaste passende voerting voor de vink is 2,9 mm.

Bent u echt te bang of te zenuwachtig om uw jonge vinken te ringen, roep dan even de hulp in van een bevriende kweker in uw omgeving om dit karwei te voor u op te knappen.

Als de jongen het nest verlaten.

Na 14 tot 17 dagen verlaten de jonge vinken het nest. Wanneer de pop dan reeds aan de volgende ronde bezig is, neemt de man de volledige zorg voor de uitvliegende vogels over. Vinkenmannen zijn voorbeeldige vaders en zijn steeds in de buurt van de jongen om deze regelmatig van voedsel te voorzien. Twee weken na het uitvliegen zijn de jonge vinken zelfstandig. Zouden omstreets deze tijd de jongen van een volgende broedronde geboren kunnen worden, is het aan te bevelen, de jongen van de vorige ronde apart te zetten.

Trouwens ik ben er voorstander van, dat alle jongen zodra ze zelfstandig zijn van de ouders worden gescheiden. Het is namelijk zo dat na verloop van tijd de vinkenman zijn inmiddels volwassen geworden jongen als concurrenten gaat

zien en deze gaat vervolgen met meestal een fatale afloop voor de jongen.

Aangezien u naar ik aanneem apetrots bent op uw eigenkweek vinken, zou het doodjammer zijn als dit bij uw vogels gebeurde. Voorkomen is beter dan spijt achteraf.

Dan nog iets over de nestcontrole. Als de jonge vinken eenmaal geringd zijn, blijf dan voor de rest met uw vingers van het nest af. Behoers uw nieuwsgierigheid. Jonge vinken zijn heel erg schuw en springen bij het minste of geringste in paniek uit het nest. U bent dus gewaarschuwd.

Geslachtsherkenning.

Bij volwassen vinken is de geslachtsherkenning geen probleem. Mannen en poppen zijn verschillend van kleur. Bij jonge vinken is dat moeilijker te zien, omdat alle jongen vóór de jeugdruï op volwassen poppen lijken.

Jonge mannen vertonen na de jeugdruï een minder sterke blauwachtige kopkleur dan oude mannen en ook de onderzijde is matter van kleur.

De ruï.

Rond de maand augustus begint voor de vinken de ruï welke ongeveer zes weken kan duren. Door de bank genomen hebben deze vogels daar geen problemen mee, zowel de oude alsook de jonge vinken niet. Hoewel we niet mogen vergeten dat de ruï voor de jonge vogels de meest kritieke fase is in hun eerste levensjaar. Kwekers die de jonge vinken in het nest levend voer hebben onthouden, krijgen tijdens de ruï, de rekening gepresenteerd.

De ruï verloopt geleidelijk zodat de vogels steeds kunnen blijven vliegen. Jonge vinken hebben na de ruï een leeftijd van ruim drie maanden en zijn op dat moment in het algemeen niet meer van de ouders te onderscheiden (jonge mannen zijn iets minder intensief van kleur). Zelfs de snavel is op volle kleur. Tijdens de ruï zijn alle vogels erg gevoelig en daarom is het geboden in deze periode, meer dan normaal, aandacht te besteden aan de hygiëne. Al mijn vogels krijgen tijdens de ruï gedurende 10 dagen de brandnetelkuur als ruïhulp. Hier wil ik verder niet over uitwijden daar dit via mijn artikelen en dia-lesingen genoegzaam bekend is.

ESB3 kuur.

Uit preventief oogpunt geven veel kwekers waaronder ook ikzelf hun vogels, vooral de jongen, de ESB3 kuur gedurende 5 dagen per week. De dosering is 2 gram op 1 liter drinkwater en dagelijks vers aanmaken. U koopt ESB3, 7,5%

bij elke dierenarts.

De meningen hierover zijn nogal van uiteenlopende aard, want zo zegt men wel eens: "in de natuur krijgen de vogels dat ook niet". Zeer juist, maar men moest eens weten hoeveel vogels er in de natuur sterven vóór ze een jaar oud zijn. Zeker er valt een percentage ten prooi aan roofdieren, maar die anderen, waar sterven die dan aan? Daarom zal ik hier ook niet verder op in gaan. Iedereen heeft recht op een eigen mening en dat respecteer ik.

Ik ben ervan overtuigd dat deze kuur de gezondheid van mijn vogels ten goede komt.

Het voedsel in het broedseizoen.

Vinken kweek je niet alleen met wildzangzaad, eivoer en groenvoer. De eerste levensweek voeren de oudervogels bijna uitsluitend levend voer ofwel dierlijke eiwitten aan hun jongen. Dat is voor de jonggeborenen van levensbelang. Voor een uitvoerige beschrijving hiervan, verwijst ik u naar het hoofdstuk **levend voer**. Na die eerste week zullen de oudervogels ook zaden en onkruiden opnemen en dit aan hun jongen voeren. Zodra de jonge vogels uitvliegen, stoppen met de verstreking van dierlijk voedsel aan de ouders, omdat deze hierdoor weer te snel in broedconditie geraken en tengevolge hiervan wel eens de jongen in de steek zouden kunnen laten, vandaar dus.

Onrijpe onkruidzaden en groenvoer.

Onkruidzaden heb ik al eerder in dit verhaal voor u behandeld, maar ik moet hierover toch nog even iets aan u kwijt. Voer onkruidzaden regelmatig, gevarieerd en met mate. Geef uw vinken dagelijks, als u daartoe in de gelegenheid bent, verse onkruiden, maar haal na één à twee uur de resten weg. Wat dan niet is opgegeten wordt dan toch maar vertrap en met uitwerpselen bevuild. Onkruiden etc. zijn onmisbaar voor een gezond vogelbestand, maar hygiëne in het vogelverblijf is net zo belangrijk.

Opfokvoer.

Het is noodzakelijk de vinken reeds vóór de kweektijd te wennen aan een

bepaald opfokvoer, ook wel eivoer of krachtvoer genoemd. Om dit voor de vinken zo smakelijk mogelijk te maken kan men hieraan wat fijn gehakt vers groenvoer, geraspte appel of wortel alsook wat sinaasappelsap aan toe voegen. Ook een toegift van wat honing komt de smaak ten goede.

Het eivoer dagelijks verversen in een schoon uitgewassen bakje. Als er nestjongen zijn, moet dit enkele malen per dag gebeuren.

Leeftijden.

Over de gemiddelde leeftijd van de vinken valt geen zinnig woord te zeggen. In de vrije natuur ligt de leeftijd rond de twee jaar. In de volière, waar de vogels een optimale verzorging krijgen en niets te vrezen hebben van allerlei vijanden, is een leeftijd van 6 tot 8 jaar heel normaal. En met oudjes van 6 jaar zijn zelfs nog goed broedresultaten te behalen. Een kennis van mij, die vinkenier is, heeft een vinkenman in zijn bezit die reeds 15 jaar oud is. Een teken dat deze vogel optimaal verzorgd wordt.

Problemen.

Evenals bij andere vogels kunnen zich ook bij de vinkenkweek problemen voordoen. Laten we enkele eens even nader bekijken.

Legnood.

Dit euvel heeft elke vogelkweeker ongetwijfeld wel eens meegemaakt. Dit kan onder andere de volgende oorzaken hebben:

Verkeerde voeding

De pop is nog te jong. Deze moet zeker een vol jaar oud zijn.

Te lage temperatuur, alsook te weinig kalk ter beschikking.

Te weinig vitaminerijk voedsel (mineralen, groenvoer).

De pop is te vet.

Bij oudere poppen komt legnood zelden voor.

Onbevruichte eieren.

Enkele oorzaken die onbevruichte eieren tot gevolg kunnen hebben omdat géén of geen goede paring heeft plaats gehad zijn o.a.

De pop aanvaardt de haar toegewezen man niet.

De vogels zijn nog te jong of nog niet broedrijp.

Vuile pootjes en te lange nagels bij de man.

Geen, of te weinig badgelegenheid.

Gebrek aan vitamine E (tarwekiemolie).

Te lage temperatuur.

Te lange veren in de aarsstreek.

Te oude vogels.

Enkele algemene zaken.

De aanschaf.

1. Observeer eerst enkele minuten de vogel. Hij moet levendig zijn en mag niet pluizig zitten.

2. De vogel zelf controleren op leverziekte en eventuele darmstoornis. In het laatste geval zijn de veertjes rond de aarsopening vuil en plakkerig. (nooit kopen die vogel)

3. Let op misvormde pootjes en verkeerd staande achtertenen. Na aankoop heeft u geen verhaal meer.

4. Laat niet de verkoper de vogel in een doosje zetten, alvorens u hem zelf gecontroleerd heeft.

5. Vraag welke voeding de vogel gehad heeft.

6. Let op de ademhaling van de vogel. Deze moet rustig zijn en mag niet piepen of snotteren.

7. Het borstbeen mag niet scherp zijn.

Wanneer u zelf niet genoeg ervaring hebt, neem dan een bevriende kweker mee die voldoende kennis van zaken heeft.

Kweek in de volière.

Als u de kans om in de volière met vinken tot broedresultaten te komen zo groot mogelijk wilt houden, moet u proberen om aan eerstejaars, vogels te komen (zeker wat de pop betreft) die dus nog niet gebroed hebben. Echte vinkeniers kunnen u wel vertellen wat jonge vogels zijn.

Kweek in een binnenvolière.

Daar moet de beginnende liefhebber vooralsnog niet aan beginnen. Dat is echt werk voor gevorderde en ervaren kwekers. Toch wil ik hier uit eigen ervaring nog even een kanttekening bij plaatsen. Van vogels uit de natuur mag u het eerste jaar binnen geen broedresultaten verwachten.

Vogels die in een binnenvolière voor nakomelingen hebben gezorgd, zullen het jaar daarna in een binnenkweekvluchtje ook niet voor nakomelingen zorgen (waarschijnlijk engtevrees). Zij zullen eerst een jaartje binnen moeten wennen. Blijven dus alleen over, vogels die

in een binnenvolière geboren zijn, maar daarin nog niet gebroed hebben, dus eenjarige vogels.

Bastaardkweek.

Hoewel iedereen het recht heeft om die tak van de vogelsport te beoefenen die hem het meest aanspreekt, blijf ik verkiezen dat de enige manier om de soorten in stand te houden en om zo doende onze sport te kunnen blijven beoefenen, het **soortzuiver** kweken is.

Natuurlijk heb ik respect voor die bastaardkwekers die weten waar ze mee bezig zijn, die bewust en met kennis van zaken de mooiste bastaarden op stok brengen. Maar laten we eerlijk zijn, verreweg de meeste hybridenkwekers zijn zij die menen dat te zijn, kweken of goed geluk en daar ben ik geen voorstander van.

Laten we eerst maar eens proberen, zeker wat de vinken betreft, om eens soortzuivere vogels te kweken, dat is al best moeilijk genoeg. Temeer daar de broedresultaten met de vink echt nog niet van dien aard zijn dat we kunnen zeggen, we hebben de vinkenkweek onder de knie, integendeel, we moeten nog veel leren, wij allemaal.

Benamingen.

Het is bekend dat er vooral in onze Zuidelijke provincies alsook in België verenigingen bestaan van uitsluitend vinkenliefhebbers en wier hoofddoel is, het houden van vinken-zangwedstrijden. Ik ben er wel eens te gast geweest en al snel werd mij duidelijk dat deze mensen niet alleen verstand hadden van vinken, maar zelfs wisten waar de verschillende vogels vandaan kwamen. Daar hebben ze dan een aparte naam voor. Ik heb er enkele voor u opgeschreven.

1. De voorbijganger of **de passant**. Dat is de vogel die uit Noordelijke landen bij ons vertoeft op weg naar warmere streken.

2. **De repassant**. Dat is de vogel die in de lente terugkomt.

3. De standvogel of de **Manant**, is de vink die rondtrekt in de winter, maar toch in onze streken thuishoort.

4. Als vierde is er de **wintervogel**. Deze vink komt bij ons overwinteren en blijft dan hier.

5. De **amourette** is de vink die op de zang-(lok?) vogel afkomt.

6. En dan tenslotte de **jonge vink**. Dat is de jonge man, die voor zangvogel wordt opgeleid.

En om het verhaal dan af te ronden, moet ik ook nog enkele vaktermen die de vinkeniers bezigen aan u kwijt.

Een getrokkenene is een eigenkweek vogel.

Een pen is een met de hand grootgebrachte vogel.

Een takkeling is een jonge zelfstandige vink, die nog niet genuid heeft.

Een strijker is een trekvogel.

Een sneeuwvogel is een vink die als er sneeuw ligt, is komen aanvliegen.

Een Maartsvogel is een voorjaars trekvogel.

Een hitsvogel is een vinkenman die in het begin van het broedseizoen zijn territorium heeft afgebakend en daar wordt gevangen. Door een overschot aan mannen in de natuur wordt zijn plaats weldra door een andere man ingenomen.

Een batvogel is een wedstrijd vink.

Een kweekvogel is een vogel die men voor de kweek gebruikt.

Een breker is een man die geen volledig lied brengt.

Zo dat was een hele mond vol. En met de vermelding dat **elke** vinkenier een vogel die niet aan zijn verwachtingen beantwoordt (te weinig slagen maakt) weer in de natuur uitzet, kom ik aan het einde van mijn vinkenverhaal.

Nawoord.

Ik hoop dat ik een beetje heb kunnen

voldoen aan uw wens om iets meer te weten te komen over de vink. Ik kan u verzekeren dat het een zeer tijdrovend werk is geweest om alles in een zo begrijpelijk mogelijke taal voor u op te schrijven. Dat geeft niet, want ik doe dat met veel plezier. Praten of schrijven over onze hobby verveelt nooit. Ik ben maar een amateur en ben me ervan bewust dat ik wat mijn kennis over de vink betreft, nog onder aan de ladder sta. Uit dat oogpunt gezien, zou ik mijn vrienden de Vinkeniers willen vragen om een beetje begrip, als ik een of ander niet precies heb opgeschreven.

Ik hoop dat dit verhaal voor velen toch een hulpmiddel en een stimulans mag zijn, in hun pogingen om te kweken met de **Meesterzanger** onder de wildzangvogels: **"De Vink"**

KORTE BERICHTEN

ALGEMENE VERGADERING 1985

De op 11 mei j.l. in Utrecht gehouden Algemene Vergadering is weer bijzonder positief en zakelijk verlopen.

De **jaarverslagen van secretaris en penningmeester** werden zonder op of aanmerkingen goedgekeurd en vastgesteld, evenals de **begroting voor 1985**. De **bondscontributie** ingaande 1 januari 1986, is ongewijzigd vastgesteld op f 6,- per lid per kwartaal, aspirant leden tot 18 jaar f 3,- per lid per kwartaal. Het is voor het vierde achtereenvolgende jaar dat de bondscontributie ongewijzigd blijft. De door de afdelingen ingediende voorstellen zijn allen met overgrote meerderheid van stemmen verworpen. De heren J. van Splunter en D.J. van der Molen werden bij acclamatie herkozen als lid van het dagelijks bestuur.

De Algemene Vergadering 1986 is voor de districten vastgesteld op 2 of 3 mei en voor de afgevaardigden van de districten op 24 mei in het Jaarbeurscongrescentrum te Utrecht. Reglementair dienen voorstellen voor deze vergadering te worden ingediend vóór 31 december 1985. Afdelingen die hiervan gebruik willen maken doen er goed aan om hun voorstel(ten) al in de districtvergaderingen in oktober a.s. voor te leggen en te bespreken.

NIEUWE VOGELWET

Op 8 mei j.l. is het ontwerp tot wijzigingen van de Vogelwet 1936 ter behandeling aan de Tweede Kamer aangeboden en daarmee werd dit ontwerp ook openbaar. Gezegd moet worden dat indien dit ontwerp door de Kamer wordt aangenomen er een Vogelwet van kracht wordt die overzichtelijker en leesbaarder is en die bovendien aan de vogels een betere bescherming biedt. Paragraaf 2 in het ontwerp handelt over kooi- en siervogels en vanzelfsprekend gaat onze aandacht daar het meeste naar uit. Artikel 12 biedt de mogelijkheid om bij Algemene Maatregel van Bestuur soorten aan te wijzen welke als kooivogel gehouden mogen worden. In die AMvB kunnen regels worden gesteld betreffende het houden van die soorten en deze zullen in elk geval betrekking hebben op het aambrengen van ringen aan de vogels en op de registratie van die vogels. Dit betekent dat de als kooivogel aangewezen soorten straks wel gehouden mogen worden mits ze geringd en geregistreerd zijn. Welnu niet het ringen en registreren zijn we inmiddels al vertrouwd geraakt. Alhoewel we mogen verwachten dat er straks een overgangstermijn zal worden ingesteld, is het toch wel raadzaam om vanaf nu alle wildzangvogels die we kweken te ringen. Welke vogelsoorten we straks legaal mogen houden is op dit moment niet bekend. Zoals gezegd wordt dat allemaal geregeld in een AMvB maar dan eerst moet de nieuwe wet wel als zodanig zijn aangenomen. Artikel 19 in het ontwerp zegt dat alvorens de Minister een voordracht

tot vaststelling, wijziging of intrekking van een AMvB ter uitvoering van deze wet doet, de natuurbeschermingsraad en andere organisaties en instellingen die daarbij naar het oordeel van de Minister in belangrijke mate zijn betrokken, in de gelegenheid worden gesteld hun oordeel over het voorstel te geven. Ook wij als NBvV worden in die gelegenheid gesteld hetgeen ons ook al eerder is toegezegd. We blijven de ontwikkelingen volgen en wachten op de uitnodiging. We hebben geen idee hoe lang een en ander gaat duren, maar wel beloven wij u dat als er nieuws is wij het u zo spoedig mogelijk zullen vertellen.

KWEEKNUMMERS

Juist met het oog op het bestellen van ringen willen we nog eens benadrukken dat elk lid slechts één kweeknummer mag hebben, ook al is hij of zij lid van meerdere afdelingen. Afdelingssecretarissen doen er verstandig aan om bij het opnemen van nieuwe leden te vragen of ze alreeds elders lid zijn en derhalve een kweeknummer hebben. In voorkomende gevallen en indien de afdeling zogenaamde dubbele leden aanneemt, moet dat kweeknummer op de mutatielijst worden vermeld.

RINGEN

Ten aanzien van de ringenbestelling voor 1986 is er in het vorige nummer een bijlage opgenomen waarop ook de bestelformuliertjes zijn afgedrukt. Wij vragen uw medewerking om een goede spreiding van de bestellingen te bewerkstelligen. **VROEGE KWEKERS** dienen hun bestelling vóór 1 augustus en de **OVERIGE KWEKERS** vóór 15 september a.s. bij de ringencommissaris te bestellen.

WILDZANG

Vogelliefhebbers die met de thans toegestane Europese kooivogels kweken en straks voor de eigen kweekvogels een Vogelvergunning K willen ontvangen, dienen, voor zover dat nog niet is gedaan, een Register aan te vragen. Formuliertjes daarvoor zijn ten alle tijde op het Bondsbureau NBvV verkrijgbaar.

VAN DE KEURMEESTERS

Keurmeester kleurkanaries L. Boets te Wateringen is thans telefonisch bereikbaar onder nummer 01742 - 4864.

Tropen: De keurmeesters tropen, R. Delstra en E. Zehenpfering kunnen het komende TT-seizoen wegens persoonlijke omstandigheden geen keuringen verrichten. Getracht zal worden voor hen een vervanger te vinden.

OVERLEDEN

G. Jansen, Erip; R.W.M. Vaal, Lelystad; J. van Dijk, Deventer; P.J.M. Verheek, Den Haag; Mevr. T. Keulers, Nuth; J.E. Bouw, Nunapeet; A. Heijblom, Vlaardingen; A. Middelhoven, Rhener; M.C. Verbruggen, Mill; C. Heijboer, Oud Vossemeer; A. Vonhof, Voorthuisen; J. Scheutjens, St. Oedenrode.
Dat zij rusten in vrede.